

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja v Ljubljani

na dom dostavljen:		v upravnishu prejemam:
celo leto naprej	K 24—	celo leto naprej
pol leta	12—	pol leta
četr leta	6—	četr leta
na mesec	5-50	na mesec

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Trenutno: Knalova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefonski št. 34.

Inserat velja: petek 1. aprila za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvale vrste 20 vin.

Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijskih po dogovoru.
Upravnishu naj se poslužijo naročnina, reklamacije, inserati i.t.d., to je administrativne stvari.

Poznamena številka velja 10 vinarskev.

Na pismama naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne izplača.

"Narodna tiskarna" telefonski št. 88.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	celo leto skupaj naprej	K 25—	celo leto naprej	K 30—
	"	13—	"	za Ameriko in vse druge dežele:
	"	6-50	"	celo leto naprej
	"	2-30	"	K 35—

Vprašanjem glede inseratov se naj pričoji za odgovor dopisnika ali znamka, Upravnishu (spodaj, dvojnično levo). Knalova ulica št. 5, telefonski št. 34.

Odgoditev državnega zbora.

Češko-nemška spravna pogajanja so se definitivno razbila in v parlamentu je bilo računati s češko obstrukcijo.

Ker torej ni vladu preostalo nobenega upanja več, da bi mogla razne državne potrebščine spraviti pod streho ustavnim potom, je z včerajšnjim dnem odgodila državni zbor v svrhu, da s pomočjo zloglasnega § 14., ki je strašil že od novega leta sem, uveljavlji predvsem povisjanje rekrutnega kontingenta in druge nujne državne potrebščine.

Z uvedbo § 14. je v Avstriji ustava suspendirana in v državi gospoduje začasno faktičen absolutizem.

Poleg Albanije, tega zaniknega deteta naše nesposobne diplomacije, je sedaj Avstria edina država v Evropi, kjer se vrla absolutno.

Ni nam to v čast, če nam bo pa koristno, to bo pokazala šele prihodnost.

V našem državnem organizmu se neprestano ponavljajo in množe najrazličnejše krize. Dokaz je to, da je ta organizem bolan, prav nevarno bolan. Toda nikjer ni večega zdravnika, ki bi s smeloperacijo odstranil klice, ki povzročajo kronično bolezen in neprestane komplikacije.

In ne bilo bi težko izvršiti in izvesti to rešilno operacijo, saj so že vendar vsemu svetu znani vzroki težke bolezni, ki razjeda naš državni organizem.

Ako bi bili naši državniki možje na svojem mestu, ako bi imeli v glavi le še količaj možgan, bi morali že zdavnata uvideti, da Avstria ne more več živeti, ako se pravčasno in temeljito ne reformira na glavi in na udih.

Zlo, ki jo duši in ki jo grozi tudi ugonobiti, je fiksna ideja, da se mora v Avstriji za vsako ceno ohraniti in očuvati premoč in nadvlada nemškega naroda.

To je ono zlo, iz katerega izvračajo vsa druga zla, ki globajo na obstanju staroslavne habsburške monarhije.

To dejstvo so uvideli že najprosvitlenejši duhovi vseh narodov, slepji in gluhi so dandanes v tem oziru, kakor se godi, še samo tisti, ki imajo

državno krmilo v rokah in ki odločujejo o usodi države in njenih narodov.

Gospodstvo in nadmoč enega naroda v Avstriji je dandanes naravnost anahronizem. Časi, ko je morda pesčica ljudi gospodovala celim narodom, so že zdavnata prešli. V modernih časih živimo, ko odločujejo v javnem življenju individualnosti, ki igrajo v javnosti glavno vlogo številke in množice.

Nemci v naši državi tverijo manjšino prebivalstva, torej je nekaj povsem naravnega, da se morajo prej ali slej umakniti s svojega usviranega gospodovalnega stališča.

Če bi bili Nemci uvidljivi in preudarni, bi to že zdravna sami storili. S tem bi si zagotovili vsaj svoj položaj kot "primi inter pares" — kot prvi med enakopravnimi. Toda Nemci so udarjeni s slepoto in z njimi tudi vsi avstrijski državniki.

Ne vidijo naravnega razvoja in dogodki v svetovni in naši notranji politiki prehajajo neopaženo mimo njih.

Krize, komplikacije v državi hodo reševati s § 14. in z absolutizmom, in se ne zavedajo, da se takimi otrovnimi sredstvi samo nevzdržemo bližajo propadu.

Ne otrovna paljativna, marveč radikalna zdravilna sredstva so tu na mestu, sicer bo nastopila katastrofa, ki bo razbila z elementarno silo nemško gospodstvo in pokopala oboren pod svojimi razvalinami tudi državo samo.

In zdi se, da se ta katastrofa bliža z brzimi koraki in da je neizogibna, aka se merodajni čimtelji ob dvanajstih ur ne odločijo z enim mahljem razsekati gordijski vozel nevzdržljivih političnih in ustavnih razmer v ljubi naši Avstriji.

Cisto gotovo je namreč, da bolnega državnega organizma ne bo ozdravil ne § 14., ne absolutizem, marveč edino temeljita in vsestranska spremembra državne ustawe v tem zmislu, da se podele vsem narodom v državi enake dolžnosti in pravice ter enake svobočine.

Brez tega sredstva pa ni za našo državo leka, ona je posvečena razpadu in pogiblje.

Sijajen uspeh ljudskega zastopnika.

Državni in deželnji poslanec De m Š a r vulgo Čočov France iz Češnice v Ševski dolini je s pripravo pritožbo na ljubo in na željo par Podlonkarjev odjedel Bohinjem in tudi Češnjičanom letos čez 10.000 K na zasluzku v korist c. kr. gozdne erarju. Stvar je tale:

Ze več let je c. kr. gozdno oskrbištvo oddajalo sekanje hlodov in drv ter spravilo v dolino, oziroma na zage in štacije zanesljivim drvarskim mojstrom, ki so prevzeto delo zanesljivo in dobro izvršili. Takim mojstrom je oskrbištvo potom direkcie vedno boljše plačalo in le-ti so tudi svojim delavcem in voznikom dali večji zasluzek in tako so bili vsi zadovoljni. Tudi lansko leto se je v jeseni za letos tako oddalo. Prišla je pa zavist nekaterih podjetnikov iz občine, kjer gospodari poslanec Demšar. Vložili so pritožbo, da to ni po zakonu, aka se drvarska dela od strani erarja pod roko oddajajo.

Poslanec Demšar seveda je hitel s tako pritožbo na ministrstvo, da se imajo drvarska dela v gozdih po zmanjševalni dražbi javno oddati. V pritožbi je celo navedel, da tukajšnje oskrbištvo slabo gospodari, ker preveč dobro plača mojstrom Bohinjem in je s tem že več tisoč kron pro vrglo.

Razume se samo ob sebi, da takoj pritožbi ministrstvo drage volje ugodni in je razveljavilo jesenske pogodbe ter odredilo, da se morajo dela javnim potom oddati. To se je zgodilo in pred tednom dni so se ista dela oddala po javni zmanjševalni dražbi.

Prišli so k dražbi tudi pritožniki (samo Čočov France je doma ostal) in so prejšnjim podjetnikom, gozdnim mojstrom, ker so ti navlizniki cenam obdržali dela, odjedli na zasluzku nad 10.000 K za eno leto in to v korist milijonskemu premoženju c. kr. verskega zaklada. To vsoto ne bodo trpeli samo mojstri, temveč vsi delavci in vozniki, ker jim le-ti ne morejo tako plačati, kakor lansko leto.

Daubrecq odgovor je bil seveda povolen. Odpeljal je bil malega Jacquesa, da bi mogel vplivati na gospo Mergy in jo prisiliti, naj že neha boj proti njemu. Toda poskus samomora, ki ga je storila gospa Mergy, je Daubrecu pokazal, da je krenil na napačno pot. Zakaj bi torej ne sklenil izredno ugodne kupčije, ki mu jo je predlagal Arsen Lupin?

Sprejem ponudbo, je ponavljal dvakrat in trikrat.

Tu imaš naslov mojega skladisa: št. 95, ulica Charles Laffitte v Neuillyju. Samo pozvoni.

Kaj pa če bi jaz postal generalnega tajnika policije, Prasvillea?

Ce pošlješ Prasvillea, je odgovoril Lupin, ga bom videl, naj pride od katerekoli strani, ker je taka lega mojega skladisa. Časa bo dovolj, da rešim sebe in da užem slamo in seno, v katero so zaviti tvoji dragoceni meblji in gotiška bogorodica...

A zgorelo bo celo skladische...

— Mar mi je! Policija že tako nekaj stika tam okrog in jaz opustim skladische na vsak način.

— A kaj mi jamči, da vse to ni le — past?

— Začni s tem, da prevzameš svoje meblje in izroči mi otroka še potem. Jaz imam zaupanje, da pojde vse gladko.

— Na vse si mislil, je dejal Daubrecq. Bodti torej tako. Ti dobri

da ne bo kdo mislil, da so ti mojstri kaki liberalci, povemo, da so to pristni klerikalci, aka sta g. Kemperle iz Češnice in vulgo Tončk iz Dajni med mojstri, ki sta znana na daleč kot vneta pristaša S. L. S. je vse povedano, da g. Demšar ni hotel liberalcev ubiti, temveč samo odjeti zasluzek, ker ima tudi žago, da kupuje les na Illovci.

Ogorčenost Bohinjev in Dajnarjev je tako, da ako bi bil g. Demšar poslanski kandidat za radovljski okraj, niti enega glasu ne dobri pri volitvi. Zatorej volilci iz loškega okraja, zgledujte se nad vašim poslancem in mislite si, da zastopnik gorenjskih kmetov je tudi pritožnik proti njim in njih zasluzku.

Jubilar cesarski svetnik Gustav Pirc.

II.

V sobotni številki »Slovenskega Naroda« smo razmotrivali o izvajanjih in vtičih Pirčevega članka »30 let«. Danes se hočemo pečati z njegovim drugim, še interesantnejšim člankom »V obrambo našega ugleda«, priobčenem v isti številki »Kmetovalca«, toda vsled obsežnosti se moramo tu omejiti le na bolj važne in markante odlomke.

Gospod Pirc pravi v tem članku: »Kmetijstvo je obrt, kakor vsako drugo pridelovanje ali izdelovanje, je pa istočasno tudi znanost, ki sloni na praktični rabi naravoslovnih zakonov. Kot znanost se kmetijstvo prav lahko primerja z medicinsko znanostjo, saj veljajo za njeno skoraj vsi tisti kemijski in biologiski zakoni; in še več, kmetijstvo se poslužuje teh zakonov ne le pri živinoreji, ampak tudi pri gojitvi rastlin, ki je največkrat še važnejša.«

Le kmetijska strokovna izobrazba na znanstveni podlagi naredi kmetija in kmetovalca umnega ali celo umetnika v kmetijskem poklicu.

Kmetijstvo je silno razsežna obrt z raznimi panogami. Danes ni kmetovalca, ki bi mogel o sebi trditi, da obvlada vse kmetijske panoge, bodisi praktično ali teoretično.«

Daubrecq odgovor je bil seveda povolen. Odpeljal je bil malega Jacquesa, da bi mogel vplivati na gospo Mergy in jo prisiliti, naj že neha boj proti njemu. Toda poskus samomora, ki ga je storila gospa Mergy, je Daubrecu pokazal, da je krenil na napačno pot. Zakaj bi torej ne sklenil izredno ugodne kupčije, ki mu jo je predlagal Arsen Lupin?

Sprejem ponudbo, je ponavljal dvakrat in trikrat.

Tu imaš naslov mojega skladisa: št. 95, ulica Charles Laffitte v Neuillyju. Samo pozvoni.

Kaj pa če bi jaz postal generalnega tajnika policije, Prasvillea?

Ce pošlješ Prasvillea, je odgovoril Lupin, ga bom videl, naj pride od katerekoli strani, ker je taka lega mojega skladisa. Časa bo dovolj, da rešim sebe in da užem slamo in seno, v katero so zaviti tvoji dragoceni meblji in gotiška bogorodica...

A zgorelo bo celo skladische...

— Mar mi je! Policija že tako nekaj stika tam okrog in jaz opustim skladische na vsak način.

— A kaj mi jamči, da vse to ni le — past?

— Začni s tem, da prevzameš svoje meblje in izroči mi otroka še potem. Jaz imam zaupanje, da pojde vse gladko.

— Na vse si mislil, je dejal Daubrecq. Bodti torej tako. Ti dobri

To drži! Toda premo se to vpošteva ne samo od strani kmetovalcev samih, bodisi da se ti pečajo pretežno s poljedelstvom, živinorejo, z vinarstvom ali sadjarstvom, marveč celo od strani onih činiteljev, ki bi morali na to gledati in za to skrbeti, da dobijo kmetovalci dovoljno in pravo strokovno izobrazbo od ljudi, katerim lahko kmet zaupa in ki so v stanu ne samo teoretično, marveč tudi praktično, to je dejanski dokazati mi njegove napake; torej osebe, ki so v svoji stroki, za katero so nastavljeni in odgovorni, tudi temeljito vsestransko podkovani.

Gospod Pirc piše namreč dalje:

»Je pa še tretji kmetijski poklic, ki se strogo praktično ne peča s kmetijstvom, ampak ima nalogu na podlagi svojega praktičnega in teoretičnega izšolanja v kmetijstvu poučevati o umnem kmetijstvu in ga pospeševati. To so vsi kmetijski učitelji in strokovni uslužbenici uradov in zavodov, ki kmetijstvo pospešujejo. O naši potrebi se ne pri

daj pa stopajo taki protežiranci po že zorano zemlji kot nekak rešitelji vsega kmetijstva, dičijo se torej s pavovim perjem, in zato ima gosp. Pirc prav, ko pravi:

»So pa ljudje, ki nimajo pravega pojma o kmetijstvu, ki misijo, da je vsak butec lahko kmetovalec, ki se čutijo vzvišene nad kmet in kmetovalci in tudi nad nami kmetijskimi veščaki (dasi ne živimo v domišljavi popolnosti), in ti šušmarijo v našo stroko z napačnim poukom. Taki ljudje so za kmetske, kmetovalce, kmetijske veščake in kmetijske špecjaliste »kmetijski mazači«, kakor so na primer zakontni pisaci za juriste tudi mazači.«

Tudi temu se ne da oporekat, kajti dandanes se čuti že vsakdo poklicanega predavati kjerisibidi in komursibidi o splošnem kmetijtu, ali o posameznih strokah, ne glede na to, kaj skupaj sklatijo.

Pripetilo se je že takim domišljavcem, da so jih poslušalci, ko so uvideli kakšno koričojo da imajo pred seboj, in naš prefrigan kmet to prav kmalu pogrunta, z raznimi ugovori in vprašanjih v tako zadrgo spravili, da je dotičnik moral s svojim predavanjem prenehati z izgovorom, da se ni za to predavanje dovolj pripravil (!), ker da ni računal na tako udeležbo.

To je pač žalostno spričevalo za dotičnika, nič manj pa za onega, ki sili tako strokovnjaško in neizkušeno revo k javnemu nastopu. Pravemu veščaku se za taka predavanja ni treba pripravljati, ker on lahko odgovori na vsako bodisi še tako zvito vprašanje.

Če že pridejo taki protežiranci do tako dobrih služb, naj se v božjem imenu dobro maste, a naj bodo potem vsaj toliko previdni, da ne silijo v ospredje tam, kjer bi morali pokazati največjo skromnost.

Ne bomo se glede tega spuščali v daljno kritiko, saj živimo v dobi, ko pameten nasvet ne najde več ozira, vendar moramo izreči gospodu jubilarju, cesarskemu svetniku Gustavu Piru, zahvalo, da je tako odkrito izrazil svoja mnenja, in zato mu želimo iz srca, da bi še mnoga leta ostalo kar je in takšen, kakor je!

Iz cerkve pregnani.

Znano je, da stanuje v Berolini kakih 80.000 Poljakov, ki so vsi katoličani. V Moabitu stanuje posebno mnogo Poljakov. Tam je prišlo v nedeljo zjutraj vsled pruske prepotentnosti v nemške narodne nestrpnosti v cerkvi sv. Pavla do velikega škandalu v cerkvi. Več poljskih rodbin je zahtevalo, da se vrši prvo obhajilo njihovih otrok v poljskem jeziku. Žal doslej še ni nobenega poročila iz krovov prizadetih rodbin, zato moremo podati le poročilo cerkvenega predstojnika, ki je pa gotovo pristransko. Njegovo poročilo pravi, da so zaprosili Poljaki, da se njih otroci za prvo obhajilo poduze ločeno od drugih otrok v poljskem jeziku. Cerkveno predstojništvo je to odklonilo, ker za takov dovoljenje ni bilo upravičeno. Poljske otroke je nato podučeval neki tovarniški delavec, ki pa ni imel pravice podučevati, ker kot katoličan v zadnjih letih ni izpolnjeval svojih dolžnosti. Zato je dobito cerkevno predstojništvo že v zgodnjih justrajih urah prepoved, obhajati otroke. Istočasno je poslalo policijsko ravnateljstvo oddelek policije. Ko so prišli poljski otroci s starši v cerkev, smo jih opetovano pozvali, da naj cerkev zapuste, ker pa tega niso hoteli storiti, je posredovala policija. Policija je nato prepovedala božje službe do popoldneva. — Tako daleč je prišlo torej že na Pruske, da gojnijo Slovane celo iz cerkve.

Srbško-turška mirovna pogodba.

Iz Carigrada poročajo, da je srbško-turška mirovna pogodba podpisana in »Pressbureau« priobčuje tudi posamezne člene te mirovne pogodbe, iz katerih posnamemo najvažnejše točke.

Oba dela smatrata londonsko mirovno pogodbo za ratificirano. Prijateljsko razmerje med obema državama se zoper prične in tudi prejšnje pogodbe ožive zoper. Diplomatične in konzularne zveze se takoj obnovijo.

Kar se tiče državljanstva, določa pogodba, da so prebivalci v pokrajini, ki pripadejo Srbiji, srbški državljanji, imajo pa pravico tekom treh let optirati za turško državljanstvo. Tam rojeni in v inozemstvu živeči pa smejo v tem času optirati za srbško državljanstvo. Muzlimanom med opcijo dobo ni treba plačevati vojaške takse in se 3 leta ne smejo siliti v vojaško službo.

Privačna posest sultana in ottomanske dinastije se bo respektiral. O vseh spornih vprašanjih odloča haaško razsodišče, ravno tako tudi o privatnih posesti otomanske države. Vakuje upravlja doteda verska občina, ki se prizna kot juristična oseba.

Srbška vlada prizna muzlimanom v novih pokrajinah iste državljanske in politične pravice, kakor drugim prebivalcem. Muzlimani imajo prostost verskih vaj in sultanovo ime se imenuje v molitvah. Priznajo se muzlimanske privatne šole in produčuje se tudi v turškem jeziku. Višji mufti je nadzornik teh šol.

Grob sultana Murata na Kosovem polju se ohrani in respektira, muzlimanska pokopališča se ne smejo prodati.

Ker prevzame srbska vlada glede družbe orijentskih železnic in železnic Solun - Bitolj na svojem ozemlju pravice, bremena in obveznosti otomanske vlade, se izroča tva vprašanja pariški finančni komisiji.

V posebnem aneksu izjavlja srbski delegat, da Srbija ne bo izpremenila nobene mošeje v cerkev, turški delegat pa da zatrdilo, da bo dala turška vlada vse olajšave, če bo hotel kak Srb, ki je turški državljan, sprejeti srbsko državljanstvo.

Grob Witte o položaju.

Neki budimpeštanski poročevalci je imel z grofom Wittem razgovor, v katerem je ta baje izjavil: Da obstaja napeto razmerje, temu je vzrok, da položaj ni razjasnen. Prvič balkanske zadeve še niso končane, kar se je zgodilo, je šele prvi akt velike drame. Nov element v splošnem labirintu vprašanj tvori razmerje med Avstro-Ogrskim in Romunskom. Res je, da je v zunanjostih razmerje še isto, gotovo pa je tudi, da so se čustva izpremenila. Drugič pa obstaja v razmerju med trozvezjo in tripelento vedno sumljiv element. Če tudi Rusi nimamo agresivnih načrtov napram Nemčiji, je vendar gotovo, da vzbujajo čustva Francozov napram Nemčiji gotove pomisleke. Tretji vzrok vznemirjenja leži zoper v balkanskih vprašanjih. Kako se more trdit, da je balkanska kriza končana, ko vendar vidimo, da so pričele vse države takoj po vojni z novim oboroževanjem? Četrти vzrok je ta, da se bliža trgovinska pogodba med Rusijo in Nemčijo svojemu koncu. Naše trgovinske pogodbe so tako važne, da ni mogoče vedeti, kaj se bo zgodilo. Car in ruska vlada sta miroljubna. Car želi preprečiti vojno, pa samo če to ni državi v škodo.

Štajersko.

Trboveljske občinske volitve. Ker se je za graškimi listi oglasili tudi klerikalni »Slovenec« (gl. št. 54), da smo se narodni trboveljci borili zoper industrijo, konstatiramo, da je bila občina 20 let v nasprotnem vodstvu ter da ni v vseh teh letih nikdar nastopila proti industriji. Naj nemški in klerikalni dopisniki svojo trditev dokažejo, sicer jim ostane madež, da so **falotje in lažnjivci**. Da se bomo prav dobro poznali, priobčujemo tu dosledno omenjeni dopis iz duhovniškega »Slovenca«: »Pomen občinskih volitev v Trbovljah. Pri ravno izvršenih volitvah je v tretjem razredu (prej slov. liberalen) prodrla socijalnodemokraška lista brez boja, v drugem razredu (prej liberalen) rudniška lista, v prvem razredu, kjer so že preje rudniški ravnatelji in uradniki imeli skoro vse mandate, pa je ostalo pri starem. V drugem razredu so izvoljeni 4 zastopniki rudnika in pa 3 liberalci in naši. Kratko moramo označiti posledice teh volitev s tem, da je dosedanje neomejeno slov. liberalno gospodarstvo v tej največji slov. občini na Štajerskem (ima 14.000 prebivalcev) razbito, — upamo za vedno: pokazalo se je, da liberalna stranka brez naše podpore tudi v Trbovljah nič ne pomenja. Z narodnega stališča je obžalovati, da je nemški vpliv v občini narasel; ni pa se batiti, da bi zastopniki industrije svoj vpliv izkorščali v šovinističnem smislu. Zato je vse kričanje liberalnih listov o boju, ki ima sedaj priti, prazno besedile: tista dva liberalca bosta v občinskem svetu pač malo pomenila. Če hočejo liberalci boj, naj ga začno skupno z nami zoper rdečo internacionalo in potem bo lepa občina kmalu zadobila po včini slov. narodno zastopstvo. Z našega strankarskega stališča so se stvari tako ugodno razvile, kakor je bilo pričakovati. Največja napaka se je storila od liberalcev, da niso sprejeli od industrije slovenskima strankama ponudeni kompromis, da se ji prepusti I. razred, med tem ko industrija voli skupno slovensko listo v II. razredu in podpira narodne kan-

didate v III. razredu. Ker so liberalci to ponudbo odklonili, zato se tudi mi nismo eksponirali za Izgubljeno stvar, temveč kar S. L. S. v I. razredu ni imela glasov. Liberalci bodo v bodoči ob vsakem moč v občini, ako primereno ne ovažujejo nas in ako industriji ne priznajo vpliva, kateri ji pristoji. — Trbovlje so etapa v vrsti porazov, katere oživlja slov. liberalni stranki v Štajerskem Posavju. Za Rajhenburgom je padel Št. Peter, Sečovo voli našega župana, v Liki, svoji nekdanji trdnjav, so liberalci sčrčali iz prvega in drugega razreda, dne 14. t. m. pa se tam vrše dopolnilne volitve v 3. razredu, kjer se vrši boj le med nami in demokracijo; liberalci se nam že sedaj obežajo na pete, pa zaman. S porazom v Trbovljah je liberalna stranka zgubila zadnjo postojanko v laškem okraju. Če bodo sedaj kričali o nemškonacionalni zmagi, je to le pesek v oči; potujih hrbitih ne bodo več lezli do moči! Celjski general dr. Kukovec plaka na razvalinah Jeruzalema!«

K temu pripomimo: Župan Vodušek je nameraval sklicati vse stranke na razgovor, kjer bi se sklenil kompromis. Ker so bile zahteve demokratov in Nemčev prevelike (vsaka stranka je zahtevala 10 od 30 mandatov!) in niso hoteli ne za las odnehati, so stopili v dogovor le naprednjaki in klerikalci. Ta razgovor je bil v Trbovljah v občinski pisarni ter je zastopal klerikalce župnika Časl. Tu se je sklenilo ponuditi demokratom 8 mandatov tretjega razreda, če vendar ne odnehaajo pa cel tretji razred, industriji pa v I. razredu 6 odborniških mest. To zadnje se je ravnatelju Heinrichu takoj telefonično sporočilo, a mož je, kakor znano, kategorično odklonil, češ, vseh 10 ali nič! Ko so zborovalci (tudi g. župnik Časl) čuli odgovor, so razkrščeni in ogroženi nad ravnateljem, ki se ni hotel niti pogajati, sklenili boj v I. in II. razredu. G. župnik je tudi povedal, da bo velikonočno izpraševanje prestavil tik pred volitve, kjer bo mogel največ storiti za zmago slovenske stvari. Ko se je govorilo o razdelitvi odborniških mest ter se je ponudilo župnikovi stranki troje mest, je bil popolnoma zadovoljen, češ, tu se ne gre za klerikalce ali liberalce, gre za to, da ostanejo Trbovlje slovenske!! Zdaj pa preberite, prosimo, še enkrat gornji dopis v »Slovencu«, ki ga je pisal sam isti g. Časl, ozir. po njejovih navodilih eden od kaplanov!! Ni treba menda mnogo besed, vsakdo bo vedel, koliko je ura bila. Le nekaj vprašanj še, na katera naj si da vsak sam odgovor: 1. Zakaj je gosp. župnik izročil nekemu kmetu (gotovo še drugim!) nemško listo za II. razred?? 2. Ali se je isti g. župnik le slučajno sešel z Nemci v vaseh? 3. Ali se je dopisnik »Tagespošte« le zagovoril, da je zmagal v II. razredu »kompromisna lista«? Ali ni mora da res zmaga neka kompromisna lista, o kateri pa noben pošten človek ni ničesar znal? 4. Ali mislite, da n' dobil soc. demokrat Malovrh za svoje izdajstvo nobenega plačila? 5. Ali ste tako naivni, da sodite, da so nas izdal le voditelji demokratov in klerikalcev? Če ste, blagor vam, pa odgovorite le na prva 4 vprašanja, je že »udi precej odgovora! Mogče še kaj?

Iz Hrastnika nam poročajo, da je češka kemična tovarna v Kolinni na Češkem kupila kemični tovarni v Hrastniku in Gaberju pri Celju. Dočinka tovarna izdeluje v veliki meri umetna gnojila in hoče to panogo gojiti tudi tudi za jugoslovanski trg. V narodnem oziru bi bil za takum za Hrastnik in za Gaberje precejšnega pomena. Upati je vsai, da novi lastniki ne bodo prinuščali svojim uslužencem nemškutarske politike kakor jo n. pr. uganja sluhbenci hrvaške tovarne za cement na Zidanem mostu.

V Liki pri Zidanem mostu so bili pri nadomestnih občinskih volitvah izvoljeni klerikalci. Socijalisti so s svojimi kandidati na celi črti propadli. Občinski odbor v Liki je torej po dveh tretjinah slovensko-klerikalni, po eni tretini pa nemškutarski. Temi volitvami je bol za to občino končan: pri prvih volitvah so zmagali slovenski naprednjaki in socialisti, pri drugih in tretjih pa nemškutariji in klerikalci. Občina bo imela klerikalno večino kakor dosedaj.

V soboto dne 14. t. m. je promoviral na staroslavni Karlo-Ferdinandovi češki univerzi v Pragi doktorjem prava g. Mate Šuhar, odvetniški koncipient iz Celja. Čestitamo!

Iz Celja. Za slovenjgrškimi zaščitniki so se oglasili proti »proporuči v spodnještajerskih mestih«, komaj novopečeni šoštanjski »meščani«. Ker se jim je pa zelo preneumeno protestirati proti nameravani uvedbi proporca v Celju, Ptiju in Maribor, so rekli kar splošno »v spodnještajerskih mestih«. Hote ali nehoti so s tem »nemški Šoštanjča-

ni priznali, da je treba zavrniti vsako misel na proporc ne le glede spodnještajerskih avtonomnih mest, temveč tudi glede ostalih mestnih, trških in kmečkih občin. Res je, da moramo Slovence z vsemi silami delati na to, da se vpleje proporc v vseh narodnostno meščanih ali sploh v vseh občinah na Spodnjem Štajerskem. Potem bo lahko vsakdo dosegel svoje zastopstvo pri občini in konec bo marsikaterega nepotrebnega prepriča. O tem pa budem sicer še razpravljali.

Iz Celja. V malih naših razmerah in v tremem našem narodnem boju, v katerem igrata baš obrt in trgovina toliko vlogo, je pač pomembno dejstvo, da obhaja znani neutrudljivi organizator spodnještajerskih slovenskih obrtnikov Ivan Rebek te dni dvajsetletnico svoje obrti. Iz lepe Vipavske doline doma je šel g. Rebek zdaj po svetu in prišel pred dvajsetimi leti kot mlad mojster v Celje. Narodne obrti še takrat v Celju nismo skoraj imeli. Nemškutariji so vedeli med kmečkim ljudstvom vzdrževati mnenje, da mora biti obrt nemška, če res kaj velja. V mestu Celju samem so pa preganjali mestni mogotci slovenske obrtnike, kar so jih mogli, tako da je zgubil vsakdo pogum se naseliti. Tudi slovenski ključavnica Rebek ni dobil nikjer v mestu prostora za svojo obrt, niti dovoljenja za njo si ni mogel pri mestnem uradu izposlovati. Začel je za to v občinski hiši na Bregu in še le po dveletni boju in prizadevanju dr. Dečka se je posrečilo Rebeku ustaviti v Celju. S pridnostjo si je pa mladi mojster kmalu pridobil občinstvo in iz skromne delavnice se je razvilo njegovo podjetje, že v pravato vlečenje, ki daje že lepi vrsti ljudi kruha ter je največji obrt v vrsti v mestu Celju in daleč naokrog. Ravno ob 20letnici je mojster Rebek vpeljal v svojem podjetju motorni obrt. Znano je in smo že omenili delavnost Rebekova za organizacijo našega obrtništva; je pa Ivan Rebek s svojo rodbino vnet in požrtvoval sotrudnik pri naših društvenih pridelkah, omenjamо to le sodelovanje pri C. M. podružnicu in v Dramatičnem društvu; Rebekovo politično delovanje je prav tako znano, saj je bil že ponovno državno- in deželnozbornski kandidat v mestih in trgih. Takih stebrov našega bodočega slovenskega meščanstva smo lahko veseli in želimo g. Rebeku še v nadalje enako lepih uspehov.

Iz Celja. (Boj za obrtne in druge.) Poročali smo že pred tedni, kako so pogoreli nemškutariji pri dopolnilnih volitvih v načelstvu okoliške gostilničarske zadruge. Ta sramoten poraz je načelnika Wobnerja tako vjezel, da je odložil načelstvo. V pondeljek dne 16. marca se je vložil drug načelnik in je izvoljen gosp. Confidentiali iz Zavodne, za podnačelnika pa g. Šušterič iz Teharja. Gostilničarska zadruga je prešla s tem popolnoma v narodne ruke. Nemškutariji so se tudi tokrat zbrali pri svojem bratcu Pristouščegu, a ko so videli, v kakem številu prihajajo Slovenci na občini zbor, so se poskrili in so poslali le znanega Petschucha gledat, kaj se godi. Razveseljivejši jih menda ni nič povelen. Gostilničarska zadruga je tokrat tudi sklenila pristop k Zvezi južnoštajerskih obrtnih zadrug. — V mestu se je vršil v nedeljo pri Rebenschegu občini zbor mesarske zadruge za celjski okraj. Dasi imajo Slovenci tudi v tej zadrugi večino, jih je vendar vkljub pozivu prišlo premalo na občini zbor, tako, da je njihova kandidatna lista za načelstvo propadla za dva glasa. Sprejel pa se je soglasen sklep, da se v bodoči kaznuje vsak član z globo po 10 K, ki se občnega zobra ne udeleži. Za ta predlog so v nagnici glasovali tudi nemškutariji, a so pozneje obžalovali svojo nagle. Tako se bo vsaj Slovence prisililo do gospodarstva v tej veliki zadrugi.

Iz Ponikve ob Južni železnici. Za postajenčnika pride sem evident Jozip Mohorko iz Zidanega mostu. Gospod Mohorko je užival kot uradnik na Zidanem mostu splošne simpatije in upamo zato, da se bo tudi med nami dobro počutil. Vincenc Malik — Izgine iz političnega življenja? »Montagszeitung« ve povedati, da odloži Malik po pretekli dobi državno-zbornski mandat. Ustanovil je na Dunaju svojo šofersko šolo.

ča, ostane Revoltella za nedoločen čas zaprta. Predavanja na tej šoli so bila že v soboto sistirana. Ravnateljstvo je baje že odredilo strogo preiskavo zadnjih dogodkov. Kot protest proti italijanskim nasilstvom je bilo, kakor poročajo z Reke, na Sušku napovedano zborovanje, katero pa je bilo prepovedano. Kljub temu se je posrečilo, da je bila pozneje prepoved preklicana. Zborovanja na Sušku se je udeležila ogromna množica, ki je gorčeno protestirala proti divjaštvu italijanskih dijakov na visoki trgovski šoli Revoltella.

Zopetna nasilstva. V Trstu Italijani naravnost besne proti Slovenscem. Tako je napadla tudi v soboto zvečer neka italijanska tolpa iz boljše družbe dva Slovence in sicer nekega Miha Lukača in nekega Josipa Mahneta. Nekdo je udaril Lukača z železno palico tako po glavi, da se je tatakoj nezavesten zgrudil, dočim se je Mahne napadalcev branil tako dolgo, da je prišla straža, pred katero so Italianissimi takoj pobegnili na vse strani. Lukača so morali prepeljati v bolnišnico. — V nedeljo zjutraj nekako ob 3. pa so našli v bližini kavarne »Giardini« zidaria Ivana Remana, ki je imel več ran z nožem ter so mu bila predrta tudi pljuča. Ali gre tudi za podobno nasilstvo, še ni znano.

V Ajdovščini se vrši dne 18. t. m. ob 8. zvečer v dvorani g. Bratina zanimivo predavanje »O našem gospodarskem položaju«. Predava g. dr. Josip Agneta. Vstop prost.

Protest proti dogodkom v Trstu. Tudi v Splitu je prišlo do odmeva vsled dogodkov v Trstu. Hrvati so se zbrali na trgu in demonstrirali proti italijanskim nasilstvom. Neka gruča mlajših ljudi je razbila tudi šipe na neki italijanski hiši.

Ponarejene poštne nakaznice. V zadnjem času je bilo v Trstu izplačanih več poštnih nakaznic, oddanih pri poštni filialki št. 3 ter naslovljenej na ime Francesco Perich. Nakazane so bile večje vsote. Sedaj se je izkazalo, da so bile nakaznice ponarejene. O storilcu ni sledu.

Reka - New York. Kakor se poča iz Reke, ustanovi Cunardline na zahtevo ogrske vlade novo ogrsko paroplovno družbo Reka-New York. Za to pa je še treba, da se izpremeni pogoda med to družbo in Austro-Americanom.

Med Dalmatinci in Arabci. V staromestni gostilni »Alla bella Venezia« so se sprli trije Dalmatinci z dvema arabskima kurjačema, najbrže zaradi neke dekllice. Tekom pretepa je eden izmed Dalmatincev hotel udariti Arabca s stolom, ta pa ga je zabolzel z nožem v vrat. Dalmatinec, 28letni kurjač Jurešić iz Metkovića je kmalu nato umrl. Morilec pravi, da je Osman Ahmed iz Adena.

Dan mladine.

Dunaj, 15. marca 1914.

Dne 11. t. m. je obhajala dunajska napredna mladina pomemben praznik. Na ta dan je namreč priredila »Slovenija« pokojnemu Aškeretu akademijo pod naslovom »Aškerčev večer«. Program navedenega večera ni bil preobširen, pa vendar dovolj raznovrsten, da je zapustil v pričujoči mladini (ker navzoča je bila v pretežni večini mladina) prijeten vtisk.

V začetku večera nam je orisal g. dr. Prijatelj Antona Aškerca kot boritelj za največje človeške vrednote. Boj za resnico je bila vsebina njegovega plodonosnega življenja. G. govornik nam ni govoril o pesniški balad in roman, temveč o možu boritelju, propagatorju napredka in svobodne misli. Mogočno je učinkoval kontrast. Na eni strani narod klerikalni, zaslužen, na drugi mož, boritelj, titan. Govor je navzočo mladino popolnoma osvojil in nehote smo stiskali pesti in se zaklinjali v svoji notranosti, da hočemo pesnika posneti v njegovem nevtrudljivem boju za najvišje človeške vrednote. Hočemo biti fanatiki resnice in fanatiki v boju zoper škodljivce slovenskega naroda. Naravnost fascinuoče je vplival apel govornikov na koncu: Mladenci polni krvi in ognja, ki greste v domovino, bodite v boju za narodov prospeh možje Antona Aškerca. Nato je recitiral tov. Ig. Gruden par Aškerčevih balad. Recitacija je bila v splošnem dobra, samo mesto ma bi si bili zeleni krepkejšega povdaka. Najlepša je bila balada o Čožotih, kateri je prisoditi sploh prvenstvo med »Jadranski biseri«.

Ga. Jeanetta pl. Poedrangerova nam je zapela par pesmi in dve ariji. Njen glas je prišel do popolne veljave še le pri zadnji njeni točki. Ker je g. I. Rijavec nenadoma zbolel, je sodeloval kot njegov namestnik g. I. Trost, gojenec dunajskega konservatorija, virtuoza na gosi.

Kakor povedano, je bil večer

namenjen mladini, omi mladini, ki ji ni vseeno, ali zre slovenski narod v Rim, ali na Dunaj, ali pa veruje v lastno silo, v lastni paradiž.

Dnevne vesti.

+ Iz kluba občinskih svetnikov narodno - napredne stranke v Ljubljani smo prejeli: Gospodje iz kluba klerikalnih mestnih svetnikov so zadnjo soboto v »Slovencu« priobčili nekako uradno izjavo, s katero opravičujejo svoje glasovanje pri zadnji seji mestnega sveta. Ali so se gospodje pred javnostjo opravičili ali ne, to nas malo briga; ravno tako nas ne briga precej odurna polemika z naprednim časopisjem. Vidi se nam pa v interesu mestne uprave umestno pečati se s to ne preveč duhovito izjavo gg. Lillega in tovarišev. Zrasla je na zelniku tiste povrnosti in nerestnosti in — skoro bi dejali — neprostovoljne naivnosti, katera dči krde naših klerikalcev v mestnem svetu ljubljanskem. Najprej pravijo, da so glasovali proti povračanju deželnih doklad, ker so sami preprčani, da dežela Ljubljano preveč obremenjuje. To priznanje se vzame v vednost, ker je ta točka v celi izjavi edina, ki je resna, seveče je odkritosrčna. Na drugem mestu pa nagašajo gg. Lilleg in tovariši, da so glasovali proti zvišanju deželnih doklad, ker hočejo ostati dosledni. In to doslednost hočejo kazati v tem, da bodo v bodoče proti vsakemu nadaljnemu povračanju doklad od katerikoli strani. S tem pa bode Ljubljani brez dvojbe pomagano, posebno če pomislimo, da Ljubljana med vsemi deželnimi mesti skoraj najmanjše doklade pobira. Kako si gg. Lilleg in tovariši položaj predstavljajo, da naj mesto izhaja s 35% doklado, dočim pobira dežela 75%, nam ni jasno; jasno nam pa je, da ta gospoda v mestnem svetu ne bo smela ničesar zahtevati, ker se ji bodo z njeni izjavami vsikdar lahko zamašila usta. Sicer je pa brezuspešno s takimi mestnimi svetovalci se pričekati, ker Ljubljana ne bo mogla kreniti s pota mirnega napredka in naj se gg. Lilleg in Štef. temu še toliko upirata! Pametno ljubljansko meščanstvo pač dobro ve, da se iz nič ničesar narediti ne da in do morala občina, ako bi hotela ustrezči zahtevam, katere se od vseh strani na to mesto stavijo, skrheti za nove dohodke. Če pa hočeta Lilleg in Štefe priti na magistrat kot avtomata, od katerih bodo rumeni cekini leteli, potem je sklep klubu S. L. S. mestnih svetovalcev utemeljen, potem bodo v istini smeli glasovati proti povračanju doklad od katerikoli strani. Če pa Lilleg in Štefe omenjene naloge prevzeti nočeta ali morda ne moreta, potem pa je sklep klerikalnega kluba izviral iz najbolj bedaste — v dr. Krekovem smislu — demagogije, katera razsodnemu človeku prav čisto nič ne imponeira. Ta v gorovu stoječa izjava obsegajo še drugi dve točki, na kateri se moramo nekoliko ozreti. V izjavi se poje tista znana pesem o našem deželnem odboru, da namreč mestni svet ljubljanski ne živi noč in dan v trepetajočem respektu pred omenjeno oblastjo in da z županom vred ne leži teden za tednom na trebuhi pred gospodom deželnim glavarjem! Pesem o tem ostudem servilizmu nam že do grla preseda. Deželni dvorec vendar ni nikaka močja, v katero bi smel človek le takrat vstopiti, če je pred vratmi izzul čevlje in gospod deželnih glavarjev gotovo noči biti kak kitajski mandarin, pred katerega bi se moral župan le s trebuhom ob tleh pripaziti. Po našem mnenju mora vsak deželni odbor uradovati po obstoječih postavah in po pošteni vesti. Če ima Ljubljana pravico kaj zahtevati od deželne vrhovne oblasti, potem se ji mora to dati brez ozira na to, katera politična stranka ima včino na ljubljanskem magistratu. In ravno gg. Lilleg in Štefeta — vladala na magistratu. S takimi nazori se deželenu oblasti v gospodu deželnemu glavarju pritisne na čelo pečat politične pristranosti in vrhovna deželna oblastnica se potisne na nivo političnega svinjaka, kjer preščiki vsakega pohrustajo, ki z njimi ne kruli. Sicer pa, gospodje, bodimo pravični! Ali res sedanja mestna uprava proti deželnemu odboru tako postopa, da so očitki izjave utemljeni? Ali sedanj Župan v istini uganja kako pogubnosno opozicijo ali pa vsaj kako pasivno rezistenco proti deželnemu odboru? Vse to so same domišljije, ki so se izkuhale v glavi gg. Lillega in Štefeta. Mestna uprava si je vsikdar v polni svesti svojih dolžnosti nasproti deželnemu odboru, podvrže se skoro vsaki re-

šavi smešnih Kregar - Štejetovin pritožib in brez ugovora prenaša deželnega odbora revizijo, ki trajá sedaj že skoro štiri mesece na ljubljanskem magistratu. Da so gospodje v svoji izjavi pogredi tudi račune mestne občine, je naravno; saj so ti računi edina kost, na kateri gločajo že mesece in meseca. Trditev, da je Ljubljano v tem pogledu primerjal z zadnjimi hribovski vasi, je tako abotonučna, da skoro ne zaslubi resnega odgovora. Nikdo ni trdil, da Ljubljana ni zapisovala vsakoletnih svojih dohodkov in izdatkov in izključeno je, da bi revizija deželnega odbora dognala kako poneverjenje. Vse se suče samo in zgolj le okrog zneskov, ki so se porabili za druge namene, nego je v to bil privolil deželni zbor. To je sicer nepravilnost, ali vendar le nekaka formalna nepravilnost, ker so se z izdanimi zneski napravile reči, ki so še danes tukaj in ki gotovo služijo v korist ljubljanskega mesta. Ena stvar pa je, o kateri gospodje v svoji izjavi molče, o kateri bi pa pravzaprav morali najbolj kričati. In ta stvar je, da deželni odbor sam poslopa z nekako pasivno rezistenco, da namreč najvažnejše zadave, ki se tičejo mesta, ne rešuje. Tukaj imamo pred očmi predvsem revizijo na magistratu, proti kateri se župan niti s prstom ni uprl in katera bi pri dobrini volji deželnega odbora bila davno že lahko rešena. Pozabiti pa tudi ne smemo, da pritožba, ki je bila julija meseca 1912 vložena proti proračunu za leto 1913, še danes ni rešena. Tudi o kaki rešitvi pritožbe proti proračunu za leto 1914, še danes ni sluha ne duha. — Proti takemu uradovanju naj se gospodje iz klerikalnega kluba pritožijo, ker je v resnici precej škandalozno in pravne države nevredno. Deželni odbor ima svoje pravice, česar nihe ne taji, ima pa tudi svoje dolžnosti. Nikakor torej ne gre, da bi bahato sedel na svojih pravicah, svoje dolžnosti pa skrival pod svojimi podplati. Tukaj je torej tisti Rodos, kjer Lilleg in Štefe lahko plešeta politični svoj tango, mesto da bi izdajala smešne izjave, kakor je bila ona v sobotnem »Slovencu«!

+ **Kar po vrsti?** Takole meseca novembra lanskoga leta so deželni mogotci odredili revizijo gospodarstva mestne občine ljubljanske ter poverili ta posel posebni komisiji, obstoječi iz 10 deželnih uradnikov. Ta komisija »deluje« že sedaj malodane pol leta, pa še ni dala od sebe nobenih drugih fig, kateri tiste, ki jih prekrojene in s smrdečo gnojnicico prepojene priobčujejo v gotovih predsedilih poštenjak Štefe v »Slovenčih« predalih. Za Ljubljano je na to prišla na vrsto Idrija. Tudi tam je revizijska komisija že tedne in tedne na delu, a o rezultatu te revizije še ne moreta, potem pa skrival nekaj v sklep klerikalnega kluba izviral iz najbolj bedaste — v dr. Krekovem smislu — demagogije, katera razsodnemu človeku prav čisto nič ne imponeira. Ta v gorovu stoječa izjava obsegajo še drugi dve točki, na kateri se moramo nekoliko ozreti. V izjavi se poje tista znana pesem o našem deželnem odboru, da namreč mestni svet ljubljanski ne živi noč in dan v trepetajočem respektu pred omenjeno oblastjo in da z županom vred ne leži teden za tednom na trebuhi pred gospodom deželnim glavarjem! Pesem o tem ostudem servilizmu nam že do grla preseda. Deželni dvorec vendar ni nikaka močja, v katero bi smel človek le takrat vstopiti, če je pred vratmi izzul čevlje in gospod deželnih glavarjev gotovo noči biti kak kitajski mandarin, pred katerega bi se moral župan le s trebuhom ob tleh pripaziti. Po našem mnenju mora vsak deželni odbor uradovati po obstoječih postavah in po pošteni vesti. Če ima Ljubljana pravico kaj zahtevati od deželne vrhovne oblasti, potem se ji mora to dati brez ozira na to, katera politična stranka ima včino na ljubljanskem magistratu. In ravno gg. Lilleg in Štefeta — vladala na magistratu. S takimi nazori se deželenu oblasti v gospodu deželnemu glavarju pritisne na čelo pečat politične pristranosti in vrhovna deželna oblastnica se potisne na nivo političnega svinjaka, kjer preščiki vsakega pohrustajo, ki z njimi ne kruli. Sicer pa, gospodje, bodimo pravični! Ali res sedanja mestna uprava proti deželnemu odboru tako postopa, da so očitki izjave utemljeni? Ali sedanj Župan v istini uganja kako pogubnosno opozicijo ali pa vsaj kako pasivno rezistenco proti deželnemu odboru? Vse to so same domišljije, ki so se izkuhale v glavi gg. Lillega in Štefeta. Mestna uprava si je vsikdar v polni svesti svojih dolžnosti nasproti deželnemu odboru, podvrže se skoro vsaki re-

povedujejo bližajoči se konec. Upravnštvo »Grazer Tagblatt« namreč razpošilja naročnikom zaupna pisma, v katerem se jim naznana, da prehaja list izhajati s 1. aprili t. l., aka se ne zavežjo, da bo vsaj dve leti vsako četrletje plačevali poleg redne naročnine še najmanj 1 krono. To obvezno izjavo morajo naročniki poslati najkasneje do 20. t. m., sicer list 1. aprila ne izide več. »Grazer Tagblatt« stoji torej pred propadom, aka ga v zadnjem trenutku ne rešijo katastrofe naročniki, kar pa je zelo dvomljivo. Slovenci, proti katerim je ta list osredotočil vso borbo in katerim je največ škodoval s svojimi podlimi in zlobnimi denucijacijami, za »Grazer Tagblattom« seveda ne bomo pre takal solza!

+ **Dež. poslanec g. Fr. Košak** je snoči po dolgem bolehanju umrl. Pojognik je bil celih 37 let župan na Grosupljem in skoro 20 let deželni poslanec ter je vžival simpatije v vseh krogih. Prijazni skromni pojognik je v deželnem zboru sicer pripadal klerikalni stranki, a je bil v njene vrstah gotovo eden najbolj zmerih in najbolj koncilijantnih mož ter je marsikdaj z brdkostjo priznaval, da gre njegova stranka v mnogih stvareh predaleč. Za njegove zasluge kot župan je bil odlikovan z zlatim križem. Blag mu spomin!

+ **Objava zvezne avstrijskih državnih računskih uradnikov.** Minuli mesec je zborovala zveza avstrijskih državnih računskih uradnikov na Dunaju. Na tej skupščini se je soglasno sklenilo pojasniti občinstvu, da službeni pragmatika ni donesla uradništvo nikakega zboljšanja plač, ampak se je le uvedlo časovno napredovanje, to se pravi uradnik dosegne po gotovi dobi let prejeme višjega plačilnega razreda, če je dobro kvalifikovan; ni mu torej treba čakati, da slučajno avanza na mesto, ki je izpraznjen vsled smrti ali upokojitve prednika. Gmotni položaj se zboljša po časovnem napredovanju le majhnemu delu uradništva in še to le momentano. Prej ko slej mora tudi organizacija stremiti po tem, da se res zvišajo prejemki uradništva. Službeni pragmatika zlasti ne ustreza želi računskih uradnikov, ki so po izobrazbi, ki jo za računsko službo predpisuje cesarska naredba z dne 21. novembra 1866, upravičeno upali, da jih vlada uvrsti v kategorijo B in C časovnega napredovanja; avstrijski državni računski uradniki, bodo tedaj tudi še nadalje delali na to, da vlada ustreže tisti pravični, tudi upravičeni želi. Ker je ravno računska in kontrolna služba za urejeno državno gospodarstvo tolike važnosti in si mora računski uradnik še le potom zasebnega študija za časa službovanja pridobiti vse tisto obsegno znanje postav in predpisov, ki ga zahteva njegova služba, zato je treba, da se kurza na univerzi za državno računovodstvo tako spopolni in razširi, da si bodo obiskovalci tega kurza že pred vstopom v državno računsko službo pridobili vse znanosti, ki jih potrebujejo v svoji stroki. Redni obisk tega kurza je dovoliti le maturovani gimnazije ali realke. Na tej skupščini se je slednjši sklenilo tudi delati na to, da se zvišajo prejemki vodov in sirot, ker že dolgo več ne odgovarjajo sedanjim cenam življenskih potrebščin. Organizacija računskih uradnikov bodo tudi v bodoči v splošnih uradniških zadevah delovala skupno z drugimi uradniškimi organizacijami, pri tem pa vedno varovala koristi svojih članov.

+ **Nov ustanovnik »Matic Slovenske«.** Predsednik »Matic Hrvatske« dr. Oton Kučera je stopil v krog ustanovnikov »Matic Slovenske«. — **Gospodarsko polje ob 500-letnici vstopiščenja zadnjega koroškega vojvode.** Pod tem naslovom je priredila »Akademija« včeraj v veliki dvorani »Mestnega doma« javno predavanje. Predaval je profesor g. Robert Kendra, že takoj pri nastopu pozdravljen s poslokanjem, od mnogoštevilno došlih poslušalcev. Zlasti mnogoštevilno je bila navzoča pri predavanju šolska mladina, ki je napolnila skoraj celo dvorano. Tako izredno velik obisk je pri predavanju le malokdaj zaznamovati in je mogoč le, če je tangirana narodna zavest in patriotizem. Občinstvo je sledilo predavanju z največjim zanimaljem in ni štedilo s pohvalo predavatelju, čeprav besede so vedele užgati v mladih srčih iskro domljubja.

+ **Zgletulica zvestega službovanja.** Te dni obhaja gospa Josipina Bolte roj. Burger 25letnico svojega zvestega službovanja pri znani tvrdki Franc Szantner. Redek slučaj je to, zato je treba čestitati gospodarju, kakor uslužbenki.

+ **Nadzorovanje izseljencev.** Vsled ukrepa ministrstva za notranje zadeve se je na kolodvorih in tudi v železniških vlakih upeljalo strožje nadzorovanje izseljencev. Potniki, osobito vojaške obvezance,

cev. Cela zmešnjava. Začetek točno ob pol 9. zvečer. Posetniki naj se radi reda in miru v resnici na to ozira-jo, ker bi se sicer obširni program ne mogel gladko razvijati. Zaradi delnega pokritja precejšnjih stroškov se je določila vstopnina, in sicer: za člane 1 K, za člane z rodbino skupno 3 K, za nečlane po 2 K. Posluša se udobno pri pogrjenih mizah. Po končanem sporedu sestanek »Laterne« z občinstvom in — ples.

Gospodarsko in izobraževalno društvo za Dvorski okraj. V našem včerajšnjem poročilu popravljamo, da je bil za odbornika izvoljen gosp. K r a i g h e r, hišni posestnik in krojaški mojster in za pregledovalca računov gosp. dr. O r a ž e n .

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov v Ljubljani vladno vabi cenj. gg. kolege na VII. redni občni zbor, ki se vrši v soboto, dne 21. marca točno ob 9. zv. v salonu restavracije »Perles« z običajnim dnevnim redom. Cenj. gg. člane se prosi, da se istega polnoštevilno udeleže.

»Slavec«. 31. občni zbor pevskega društva »Slavec« se je vršil v nedeljo v društvenih prostorih v »Narodnem domu« pri vsestransko ugodni in zadovoljivi udeležbi. Zborovanje je otvoril predsednik gosp. Dražil, ki je po pozdravu udeležencev imenoval za zapisnikarja g. Hladiča Iv., za overovatelza zapisnika pa gg. Iv. Veharja in Iv. Bogataja. Konštatiral je sklepčnost občnega zbora in je med drugim podarjal, da je poteklo to leto jako ugodno. Pred vsem se je spominjal dejstva, da se je pevski zbor »Slavca« pomladil z mladimi močmi, predvsem z novim ženskim pevskim zborom. Pozdravil je novi mešani zbor in tudi vrle mlajše pevce, ki so vstopili tekom minolega leta k društvu. »Slavec« je razvijal svoje delovanje v širni domači zemljji. Razprostrl pa je svoja krila tudi čez meje domače zemlje in ožje domovine, ter zanesel našo lepo slovensko pesem na jug k bratom Hrvatom in na sever med naše brate Čehe. Nadalje je omenjal predsednik v kratkih besedah notranje delovanje društva. Spomnil se je umrlih članov, novodom česar so se

umrlih članov, povodom cesar so se dvignili zborovalci s sedežev in je pozval končno vse navzoče k vztrajnemu in složnemu delu v prid slovenski narodni in umetni pesmi. V slogi je moč! Nato je podal tajnik gosp. Ludovik Fratina svoje tajniško poročilo. Iz tega poročila, ki je tako temeljito in dobro sestavljeno, posnamemo sledeče: »Slavec« je deloval v minolem letu vsestransko tako agilno in tudi uspešno. Poleg internih stvari omenjam predvsem javne prireditve našega društva. Vršile so se: Pomladanska veselica, podoknica nevesti Bahovca ml., udeležba pri pogrebu soproge podpornega člana gosp. Oblaka, udeležba povodom petdesetletnice »Čitalnice« v Kranju, izlet čez Vintgar na Bled, pogreb pevca Al. Gorjupa, vrtna veselica pri »Novem svetu«, pogreb podporne članice ge. Zabukovčeve, Martinov večer, društveni zabavni večer, prireditev povodom 25letnice podpredsednika gosp. M. Oblaka, pogreb gosp. Prevca in g. Müllerja. Poleg tega je priredilo društvo tekom minolega leta več tako dobro uspelih društvenih večerov. Kot običajno vsako leto, je imelo društvo tudi letos svoje plesne vaje, katere je vodil konc. plesni učitelj g. Ljudevit Černe ml. Zaključni venček se je vršil dne 14. februaria, ki je uspel jako ugodno. Že izza več let so znane v Ljubljani maskarade pevskega društva »Slavec«, katere obiskuje vse občinstvo, skoro bi reklo, brez izjeme stanov. Tudi letošnja Slavčeva maskarada, ki se je vršila dne 22. februaria, je uspela izborno. Nato se je spominjal tajnik gosp. Fratina umrlih članov, in sicer: Al. Gorjup, Iv. Adamič, ga. Eliz. Zahukovec, g. Müller Julij in Arenštajn Vaclav, ter ustanovitelj gosp. Josip Prevc. Društvo je štelo v tekočem letu v ženskem zboru 26 izvršujočih članic, v moškem zboru 40 izvršujočih članov, dalje 5 častnih članov, 32 ustanovnih članov in 187 podpornih članov. — Društvo »Slavec« je tudi član več drugih društev. — Iz blagajnikovega poročila, poročevalec gosp. Micculinč, posnamemo, da je imelo društvo tekom leta 5246 kron 50 vin. dohodkov in 4872 K 35 vin. stroškov. Na predlog gosp. Hladnika je dobil blagajnik, odnosno cel odbor absolutorij. S priznanjem je bi-

Odbor obsežljiv. S priznanjem je bilo sprejeto tudi tajnikovo poročilo. Volitve: Izvoljeni so bili: predsednik gosp. Dražil Iv.; podpredsednik g. Bogataj Iv.; tajnik g. Fratina Lud.; blagajnik gosp. Micculinič Rud.; odborniki gg.: Hladnik Ivan., Bogataj Makso, Jančigaj Ivan star., Podržaj Fr. in Baraga Lud. Za namestnike gg.: Vehar Ig., Hübscher Jos. in Hubad Josip; za revizorja gg.: Krmec Ivan in Grošelj Jernelj in za namestnika gosp. Florjančič Stanko. V ženskem zboru so bi-

Ie izvoljene gdč. Ižanc Melita, kot načelnica; Uranič Dora, podnačelnica in Slanovec Marija kot namestnica. Zastavonoša Vehar Ig.; 1. namestnik Knez Anton in 2. namestnik Miklavčič Anton. Po daljši debati glede raznih internih stvari, posebno glede letošnjega jubileja, je nato predsednik s krepkim pozivom na novo vztrajno delo zaključil zborovanje.

Pevsko društvo »Zvon« v Šmartnem pri Litiji je v nedeljo pri občnem zboru soglasno izvolilo kot častna člana za zasluge, ki sta si jih pridobil za to društvo gdč. Kristino Demšarjevo, sedaj učiteljico v Cerklijah pri Krškem in gosp. Ivana Razborška, posestnika in trgovca v Šmartnem pri Litiji. Čestitamo!

Občni zbor Radovljške podružnice Slov. planinskega društva se vrši dne 29. marca 1914 ob 3. uri pooldne v prostorih g. Peternela na Bledu (Rečica) hotel Triglav z običajnim dnevnim redom.

Jesenški Sokol. Bratskim narodnim društvom in vsem rodoljubom širom Slovenije. Letos dne 7. junija praznuje Jeseniški Sokol 10letnico svojega obstanka. Minulo je 10 let, odkar se je vsadilo sokolsko serme na ogrožena jeseniška tla, 10 let, odkar je prvič zagrmelo iz mladih Sokolskih grl na ušesa nemškemu molohu: do sem in ne dalje. Kdor je pazno zasledoval delovanje Jeseniškega Sokola, je pač vsakdo prišel do zaključka, da toliko in tako strahovitega preganjanja ni preneslo še nobeno društvo kakor Jeseniški Sokol. Ali enkrat za vselej je treba priznati, da nad Jeseniškim Sokolom mnogo hujše in silovitejše divja rodni brat, slovenski klerikalec, oziroma slovenski duhovnik kakor pa nemški kapital. Sicer pa se nad Jeseniškim Sokolom v polni meri uresničujejo besede pokojnega Aškerca, ki je dejal, da od severa nam nemški moč se bliska, od juga sem pa križna nas pritiska. Že ob rojstvu zarobili so se vsi sovražniki domovine, vsi fanatični rimski inkvizitorji, da hočejo in morajo uničiti našega Sokola, kar pa se jim seveda ni posredilo. O njih je vse, kar jih je

Umetnost.

Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani priredi jutri, v sredo, dne 18. marca 1914 v veliki dvorani Mestnega doma Ljudski koncert. Sodelujejo: koncertna pevka gdč. Ivanka Hrastova (sopran), g. profesor dr. Fran Ilešič, pianist g. Anton Trost in mešani zbor »Ljubljanskega Zvona« (65 pevk in pevec). Pevovodja g. Zorko Prelovec. Spored: 1. a) Dr. G. Krek: »Slika«, b) E. Adamič: »Večer«, mešana zbor. 2. a) H. Wolf: »Čez noč«, b) A. Dvořák: »Pesem«, c) F. Taubert: »V tujini«, sopran s klavirjem. 3. J. Suk: a) »Legenda«, b) »Pomladanska idila«, klavir. 4. Matija Gubec, skmečki kralj, govori g. dr. Fran Ilešič. 5. F. S. Vilhar: »Matija Gubec«, balada za soli in mešani zbor. Bariton solo poje g. I. Završan, tenor solo g. J. Lumbar, bas solo g. S. Pipp. 6. a) P. H. Sattner: »Ribička«, b) Z. Prelovec: »Tožba«, c) E. Adamič: »Trobentice«, sopran s klavirjem. 7. a) Lajovic: »Vodica čista se vila«, b) J. Pavčič: »Kaj ve misli«, mešana zpora. Začetek ob 8. zvečer. Konec ob pol 10. Vstopnina: Sedeži v I. vrsti po 3 K, od II. do IV. vrste po 2 K, od V. do XI. vrste po 1 K, stojišča po 50 v, za dijake po 30 v. Vstopnice so na prodaj v trafiki gdč. Jerice Dolenčeve v Prešernovi ulici in na večer koncerta pri blagajni. Besedila skladb po 10 v ravnotam.

Razged po slovanskem svetu.

— **Stoletnica pesnika Tarasa Ševčenka.** Ruski narod je nedavno tega slavil 100letnico rojstva največega maloruskega pesnika Tarasa Grigorjeviča Ševčenka, tega simpatičnega pevca Ukrajine in ruskih step. Takozvani »ukrajinci«, ki hodočejo iz maloruskega plemena ruskega naroda ustvariti poseben narod s posebnim književnim jezikom, so hočeli izrabiti ta Ševčenkova jubilej v svoje separatistične svrhe, ki jih podpirata po načelu »sej razdor in vlačaj« avstrijska vlada in pangermanška propaganda na Pruskiem. Zato se ta jubilej med russkim narodom ni praznoval tako, kakor bi veliki pesnik to zaslužil. Ruska vlada namreč ni dala Ševčenkovega imena zlorabljati v separatistične namene in je vsled tega proslavo jubileja kolikor mogoče omejila, zlasti v krajih, kamor posegla iz Galicije »ukranjiska« propaganda.

— **Darilo bivše srbske kraljice.**
Vdova bivšega srbskega kralja Mi-
ana, kraljica Natalija, je darovala
vseučilišču v Belgradu svoje velepo-
sestvo, ki ga je podedovala po svo-
jem sinu, pokojnemu kralju Aleksan-
drju. Veleposestvo meri 11.000 hekt-
arjev in je vredno **8 milijonov kron**.
Narodnemu muzeju v Belgradu je po-
oklonila zbirko orožja, med katerim se
nahaja tudi dragocena sablja, ki jo je
poklonil sultan srbskemu knezu Mi-
hajlu ob priliki, ko ga je leta posetil
v Carigradu. Akademiji znanosti in
umetnosti v Belgradu je darovala
dragocene in bogato knjižnico vla-
darskega doma Obrenovićev.

— Bivši bolgarski ministrski predsednik Gešov — narodni dobrotnik. Bolgarska vlada zgradi novo moderno poslopje za vseučilišče v Sofiji in sicer na krasnem prostoru med trgom Carja Osvoboditelja in trgom Carja Ferdinanda. Zemljišče, kjer se zgradi univerza, meri 3000 kvadratnih metrov in je last bivšega ministrskega predsednika in voditelja bolgarske narodne stranke Ivana Ev. Gešova, ki je, kakor je znano, eden najpremožnejših Bolgarov. Te dni je Gešov naznanil vldi, da proda potrebno zemljišče za vseučiliško poslopje za kupnino, ki jo določi oblastvena cenilna komisija, vso skupilo pa podari v svrhu, da se zgradi Dijaški dom, v katerem naj brezplačno stavujejo slušatelji vseučilišča in drugih višjih šol, ki so sinovi revnih bolgarskih častnikov in vojakov, borečih se za domovino v vojnah leta 1912. in 1913. Da se zgradba tega doma omogoči, je daroval Gešov še za zgradbo potrebno stavbišče v središču mesta z ulici grofa Iozafjeva. Tu se nadaljuje

zgradi veliko moderno poslopje, ki bo imelo v pritličju prostore za prodajalne. Najemnina od teh lokalov naj se porablja za vzdrževanje poslopja, za nabavo pohištva, za razsvetljavo in kurjavo sob, v katerih bodo dijaki stanovali. Poslopje bo štirinadstropno in bo imelo sto sob. Dlaški dom bo stal 350.000 levov.

Izlet hrvaških dijakov v Sofijo. Hrvaški vseučiliščniki v Zagrebu, ki pripadajo frankovski stranki, so nameravali v svrho, da demonstrirajo proti Srbom, prirediti o velikočnih počitnicah izlet v Sofijo. To svojo namero so sporočili bolgarskim vseučiliščnikom, prepričani, da jih bodo le-ti sprejeli z odprtimi rokami. A kdo popiše njihovo razočaranje, ko so dobili te dni iz Sofije odgovor, da še Bolgarija vedno žaluje, da bolgarska mladina v tem času ne more prirejati nobenih svečanosti in da torej želi, naj hrvaški poset izostane.

— **Srbsko gledališče v Skoplju.**
Kakor je znano, je pred meseci do tak
zgorelo srbsko gledališče v Skoplju.
Da se čim najpreje zgradi novo gle-
dališko poslopje, je mestna občina
sklenila darovati za zgradbo potreb-
no stavbišče in 20.000 dinarjev. Zna-
ni srbski milijonar Lazar Dundžer-
ski, veleposestnik v Novem Sadu, je
podaril za gledališče 100.000 dinar-
jev. Ker je bilo poslopje tudi zavarov-
ano za 30.000 dinarjev, je zgradba
gledališča že v tem letu zagotovljena,
to tem boli, ker bo vse druge
stroške vzela nase srbska vlada.

Izpred sodišča.

Obravnava pri okrožnem sodišču v Novem mestu.

Vojvodina Kranjska na razbitih loncih. Povest o vojvodini Kranjski na razbitih loncih se je pri obravnavi v petek popoldne pred novomeškim sodiščem končala — vsaj zaenkrat. Če zaradi razbitih loncev toženi vojvoda g. dr. Šusteršič sam noče, da se ta roman samo zaradi

vedencev, ki pogosto pri takih prilikah nastopa kot sodni izvedenec je bi že kaznovan zaradi **hudodelstva poneverbe na 8 mesecev ječe**, kar je še le v tej pravdi prišlo na dan. Izvedenca tudi pozno jeseni nista mogla imeti tiste krajevne slike pred seboj, kot je bila pred več meseci ob času nezgode, ko je cesta bila na obeh straneh porušena z gostim vejevjem itd. Sklicuje se na nove priče, zlasti na državne cestarje, dalje na izvedence izvoščke, ki vedo, da treba v teh ostrih ovinkih velike previdnosti ob počasni vožnji. Predlaga tudi izvedence iz avtomobilske stroke. Pobija pričevanje šoferja Slaminjaka ki je bil tudi že opetovano kaznovan zaradi hitre vožnje; pri tem navaja slučaje, ko je bila dežela Kranjska že obsojena zaradi nezgod vsled neprevidne vožnje. Naglaša posebno, da tožencu dežela ni dokazala, da bi tožnika zadela krivda pri tej nezgodi, niti ni dokazala, da je sama ravnala s potrebno opreznostjo.

Zastopnik toženega dežele, dr. Žitek seveda z vso vnemo prerezka dokazovanju tožnika, ter dokazuje nedolžnost šoferja in pri nezgodi pri zadete dežele. Ker je toženi deželni glavar med razpravo svojega zastopnika dal brzojavno obvestiti, da se ne mara poravnati, je dr. Žitek navajal še nadaljnje dokaze.

Sodnik dr. Hraševč pa je vse predloge zavrgel razen enega, da se namreč zasliši žena tožnika pod prisočno. O zaslišanju žene (zunaj pred sodiščem) smo že poročali.

Pri popoldanski razpravi je dr. Žitek predlagal zaslišanje zvedencev lončarjev glede ocenitve škode. Sodnik je tudi to pot zavrnil vse nove predloge, sklene zaslišati samo še tožnika kot pričo pod prisego o okolnosti, koliko posode se je pri nezgodi razbilo in koliko škode je bilo povzročene. Končno sodnik še ugotovi, da toženi deželni glavar ni prišel k razpravi in da njemu osebno o tej nezgodi nič znanega ni. Nato je bil tožnik kot priča pod prisego zaslišan.

Ob 6. uri zvečer razglasí sodnik razpravo za končano, sodba pa se izda pismeno. Kako bo sodba izpadla, o tem bomo še poročali.

Ruski vohuni pred dunajskim sodiščem. Pred deželnim sodiščem na Dunaju se je pričela v ponedeljek zanimiva obravnava proti devetim ruskim vohunom Rusom. Obravnava je določena za en teden. Obtoženi so: Pavel Petrov, ki je vohune najel, sprejemal njihova poročila v Lipskem in jih pošiljal ruskemu generalnemu štabu, ter tudi vohune plačeval, da-lje mehanik Leontiević - Cvarič, 51-letni trgovec König in njegova žena Terezija, 35letni knjigovodja Kolo-sovski, 52letni sluga Pavlovič - Pi-škur, 34letni posredovalec pri kupči-jah z zemljisci Kuliskov, 24letni Šo-fer Sadič, 35letni tehnik Dyrc in 24-letna zasebna učiteljica baronesa Nora Hofmanova. Vsi ti so prišli leta 1912. pred izbruhom balkanske voj-ne v Galicijo. Obtožnica pravi, da jih je poslal ruski generalni štab, da nadzorujejo in poročajo o premikanju vojaških čet v Galiciji in sploh o vseh vojnih odredbah na severni me-ji. Razpostavljeni so bili po Galiciji po takih krajih, da je bilo že samo bivanje vohuna v kraju nevarno za obrambo države. Dalje pravi obto-žnica, da se je vrgel ruski generalni štab pred balkansko vojno zaradi-tega s tako vehemenco na obmejne kraje avstrijske države, ker je že ve-del za zvezo balkanskih držav, ki je bila naperjena obenem tudi proti Av-striji. To zvezo ruskih vohunov so odkrili, ker so našli pri več osebah izredno veliko pisem, naslovlih na Petrova v Lipskem, pri Petrovu pa, ki se piše pravzaprav Piškur, so našli naslove obtožencev in veliko za-nje obtežilnega materijala. Piškurja so aretirali v Podmoklih. On taji krivdo in pravi, da je bil pač v službi vohunskega biroja v Kijevu, da pa je bil le orodje bankirja Karlsohna, ki je igral vlogo med birojem in med po-slanimi vohuni. On je bil takorekoč le njegov sluga in je izvrševal kot tak njegova povelja. Večina obtožen-cepripravljena, da so bili v službi ki-jevskega vohunskega biroja. Obtož-ec Sadič, ki je bil na Dunaju, je tudi povedal, da je imel nalogo, preskr-beti ruskemu uradu fotografije ča-stnikov avstrijskega generalnega štaba, da bi se jih lažje nadzorovalo.

Razne stvari.

* Izmed protestantovskih duhovnikov v Švici je več kot ena tretjina popolnih abstinentov: okroglo 450. Posebno med naraščajem se opaža živahno gibanje. Zdravnikov-abstinentov šteje Švica 137.

• Avstrijska zadruga kinematorografov. V Tešinu so sklenili na zborovanju zveze čeških posestnikov kinematorografov, da se ustanovi v

kratkem zadruga avstrijskih kinematografov.

* Potres. V Akiti na Japonskem je bil v nedeljo hud potres, ki je povzročil več sto hiš. Pod razvalinami so našli do sedaj 11 oseb mrtvih. V bližini je začel bljuvati tudi neki ognjenik.

* Krupp. Londonski listi poročajo, da je sklenil zastopnik nemške tvrdke Krupps v Hongkongu z dvema južnoitalijanskima provincama pogodbo glede 50 milijonskega posojila. Ta vest oficijalno še ni potrjena.

* Demonstracija v Budimpešti. Pri marčevi slavnosti je prišlo do hudih spopadov med delavci in policijo. Delavci so napadli policijo najprej s papirnatimi kroglastimi, nato pa so jo začeli obmetavati s kamenjem. Razbijili so tudi več izložb. Več oseb je ranjenih, več demonstrantov so aretirali.

* Velika tativna. Na postaji Asti je ukrazel v turinskem brzovlaku neznan tat odvetnika dr. Jakobu Tuzliju skrinjico, v kateri je bilo za čez 100.000 lir raznih dragocenosti. Tativna se je izvršila med tem, ko je govoril dr. Tuzli z nekim postreškom, kateremu je izročil pismo za enega svojih priateljev v Asti.

* Vstaja dervišev. V Berberi so se uprli proti Angležem derviši. Napadli so neki bazar in ga oropali. Na begu so postrelili več policaev, požgali več vasi in pobili tudi več Angležem prijaznih domačinov. V prihodnjih dneh pričakujejo splošno vstajo Angležem sovražnih domačinov.

* Spomenik graditelju Sueškega kanala. Iz Washingtona poročajo, da je predložil senator Williams zakonski načrt glede postavitev spomenika graditelju Sueškega prekopa Ferdinandu de Lessepsu. Williams zahteva za to 15.000 dolarjev kredita. Lesseps je umrl pred 20. leti, spomenik hočejo odkriti ob prilikih otvoritve Panamskega prekopa.

* Treznost angleške armade, ki jo krepko podpirata feldmaršala lord Methuen in lord Roberts, narašča vsak dan. Po statistiki generalnega zdravnika Evatt šteje angleška armada danes 64.000 popolnih abstinentov. Zdravstveno stanje armade je ugodno. Lord Methuen potruje, da ima najboljše vojake pri polkih, ki izkazujejo največ abstinentov.

* Norveška državna vlada za treznost. Norveška država že več let krepko podpira protialkoholni boj. V ta namen je dala od leta 1900. do 1910. 12.000 K, od leta 1910. do 1912. 16.200 K, leta 1912. in 1913. pa 20.000 K. Poleg teh podpor je podpirala gmočno tudi prireditev protialkoholnega kongresa in zidavo zdravilišča za alkoholike. In prisnas?

* Povodenje na Ogrskem. Na Ogrskem so vedno večje povodnji. Vas Tissa - Ujlak, ki šteje približno 400 hiš in drugih objektov, je popolnoma porušena. Voda je splavila tudi zemljo na pokopališču in dvignila krste, ki plavajo sedaj po vodi. Ravnotako je porušena tudi vas Hatvan. Škoda znaša več milijonov kron. V Satmarskem in Ugarskem komitatu je približno 140.000 johov zemlje pod vodo.

* Viharji. Po celi južni Rusiji, posebno ob obrežju Črnega morja je divjal te dni strašni vihar, ki je napravil ogromno škode. Vse brezjavne in telefonske zvezze so pretrgane, poškodovane so tudi skoro vse železniške proge. — Pri vasi Ahtirska je virgel vihar velikanski val ob obrežju. Odplavlje 200 delavcev, ki so spali ob obrežju. Vsi delavci so utonili. Naplav je napravil veliko škodo tudi v vasi.

* Afera Glauber. Koncem minulega meseca so aretrirali na Dunaju odvetnika dr. Roberta Glaubera, ker je poneveril svojim klientom čez 100.000 K zaupanega mu denarja. Te dni so aretrirali trgovca za stavni material Josipa Spatnyja, ki je bil z Glauberbom v zvezi. Pečala sta se s kupčijo s hišami in sta napravila, kljub temu, da sta brez premoženja, čez 800.000 K meničnega dolga.

Telefonska in brzjavna poročila.

Po odgovitvi državnega zborna.

Dunaj, 17. marca. V parlamentu je vse živo, ker je bilo mnogo poslancev o odgovitvi državnega zborna prepozno obveščenih. Zivahn se razgovarjajo poslanci o uradni izjavi današnje »Wiener Ztg.«. V jugoslovanskih krogih se poudarja, da je stališče viade, da se morajo vsa načnosta vprašanja rešiti v deželih zborih popolnoma nesprejemljivo. Diskutira se tudi o vprašanju, kako si bo pomagal vlada kadar se zopet sestane državni zbor, ker izgubi sedanj pravizotični poslovnik ve-

ljavo že meseča maja. Zatrjuje se, da bo vlada novi poslovnik oktroiral. »Revoltella« in italijanska fakulteta v Trstu.

Dunaj, 17. marca. Italijanski daki objavljajo v dunajskih listih proti Jugoslovom naperjeno nesramno izjavo, v kateri pravijo med drugim, da so prepričani, da so Slovenci konflikte na Revoltelli in demonstracije in provokacije na Dunaju umetno vprizorili, samo da jih izrabijo proti ustanovitvi italijanskega vseučilišča v Trstu. Italijanski daki izražajo nad temi zavratnimi spletki najglobje zaničevanje ter zahtevajo, da bodo akademische oblasti na Dunaju in v Trstu primerno ožigale postopanje teh elementov.

Praga, 17. marca. Snoči se je vršilo tu zborovanje jugoslovenskega dajaštva zaradi tržaških dogodkov, na katerem je bila sprejeta resolucija, ki zahteva ustanovitev jugoslovenskega vseučilišča v Trstu.

Dunajske občinske volitve.

Dunaj, 17. marca. Pri včerajšnjih nadomestnih občinskih volitvah so dobili: V III. okraju krščanski socijalec Ploner 11.006, socijalni demokrat Müller 7972, nemški nacionalec Stransky 899 in oba češka kandidata 932 glasov. Izvoljen Ploner. V XVI. okraju so dobili: Socijalni demokrat David 15.863, krščanski socijalec Höltzel 8567, češki socijalist Tomášek 1497 glasov. Izvoljen David. V XXI. okraju: socijalni demokrat Bretschneider 8199, krščanski socijalec Wallner 5035, češki kandidat 510 glasov. Izvoljen Bretschneider.

Demonstracije na Dunaju.

Dunaj, 17. marca. Danes dopoldne je prišlo do velikih demonstracij vsega dunajskega dajaštva zaradi dogodkov na dunajski živinozdravniški visoki šoli.

Razredna lotterija.

Dunaj, 17. marca. Sedmi dan sprečkanja. Po 10.000 K sta dobili številki 28193 in 13243.

Proces proti zavarovalnici »Balkan«.

Zagreb, 17. marca. Včeraj je bila razglasena sodba v procesu proti zavarovalnici »Balkan«. Vsi obtoženci so bili spoznani za krive prestop proti varnosti lastnine. Ravnatelj Albin i je bil obsojen na 6 mesecov, književodja Oblak na 4 meseca, uradnika Dražić in Bernac na 3 meseca, Vrhlijan in Agić na 14 dñi.

Kriza v Italiji.

Rim, 17. marca. Zdi se, da bo Salandra odložil svoj mandat sestaviti kabinet. Hotel je sestaviti kabinet s pomočjo konstitucionalne levice in enega dela centruma ter si je bil zasigural sodelovanje dosedanjih ministrov Milla, San Giuliana in generala Grandija ter poslanca Martini in Orlanda. Poslaneck Shanzer je odklonil vstop v kabinet.

Rusija.

London, 17. marca. »Times« poročajo, da namerava Rusija zvišati mirovno stanje svoje vojske za 450.000 mož, na 1.700.000 mož. Finančni minister bo baje te dni sklical komite, ki naj se posvetuje pod predsedstvom grofa Witteja o zvišanju prejemkov države na ta način, da se ustvari državni monopol za to bak in petrolej.

Bukarešta, 17. marca. Iz Besarabije prihajajoči potniki poročajo, da se vrši ob Prutu, zlasti proti avstrijski meji veliko premeščanje vojašča. Posadke so močno ojačene. Mejne posadke so telefonično in brzjavno med seboj zvezane.

Obsojen učenjak.

Petrograd, 17. marca. Znani slavist J. A. Bodouin de Courtenay, ki je svoječasno mnogo pisal o rezijanskih Slovencih in njihovem narečju, je nedavno tega izdal brošuro »Nacionalni in teritorijalni moment v avtonomiji«. Učenjak dokazuje v tej knjižici, da tako obsežna in obširna država, kakor je Rusija, predstavlja »zemljepisni kolos« in »državno čudovišče« ne more živeti brez politične avtonomije posammlnik pokrajin. Radi te brošure ga je tožilo državno pravdništvo zaradi ščuvanja proti sedanji državni ureditvi Rusije. Pri sodni obravnavi je bil Bodouin de Courtenay obsojen na 2 leti trdnjave. Učenjaka so izpustili na svobodo proti varščini 6000 rublej (15.000 K), ki jo je plačal bivši poslanec poslužarske duume Babjanskij.

Ministrova žena usmrtila urednika.

Pariz, 17. marca. Ob 8. popoldne je prišla elegantna dama v uredništvo »Figaro«. Želeta je govorila z glavnim urednikom Calmettejem. — Pejali so jo v posebno sobo. V trenotku, ko je Calmetti prišel v to soho, je zapored počilo več strelov in Calmette je padel na fotelj. Deček, ki je odpri vrata, je hotel tujo damo priti, ta je rekla: »Sem ženska in ne bom ušla.« Streli so privabilo redakcije iz drugih sob. Poklicali so dva zdravnika in policijo. Sedaj so že izvedeli, da je napadalka žena finančnega ministra Caillauxa. Ko so Calmetti prepeljali v sanatorij, je ves čas ponavljal: »Jaz sem izpolnil svojo dolžnost! V sanatoriju so Calmetti takoj operirali.

Pariz, 17. marca. Glavni urednik »Figaro« Calmette je danes ponoči ob pol 1. umrl, ne da bi se posrečilo izvršiti operacijo.

Pariz, 17. marca. Finančni minister Caillaux je podal demisijo. Ministrski predsednik ga je prosil, da naj ostane, Caillaux pa je odločno odklonil. Zatrjuje se, da bo kriza še danes rešena. Kot njegov naslednik pridejo v poštev sedanji trgovinski minister Malvy, senator Peyral in ministrski proračunskega odseka Cachery.

Pariz, 17. marca. Sopropo finančnega ministra Caillauxa so že snoči odvedli v žensko jetnišnico St. Lazare, ter je bila takoj zasljana. — Izjavila je, da ni mogla več gledati nesramnih atentatov na svojega moža in je sklenila se maščevati. Ni imela namena Calmetteja usmrtiti, marveč mu je hotela dati samo pošteno lekcijo. Caillaux je hotel svojo ženo še zvečer obiskati v jetnišnici.

Pariz, 17. marca. Žena finančnega ministra Caillauxa, ki je izvršila atentat, je ločena žena nekega urednika »Figaro«, ter se je pred tremi leti poročila s finančnim ministrom.

Pariz, 17. marca. Zvečer so se vršile velike demonstracije proti bivšemu finančnemu ministru Caillauxu.

Pariz, 17. marca. Finančni minister Caillaux je eden prvih francoskih finančnih špekulantov, mnogokratni milijonar in že od nekdaj na sumu, da se poslužuje nedopustnih sredstev za pomnožitev svojega premoženja. Odkar je prišel Caillaux do finančnega ministarstva, ga je list »Figaro« neprestano napadal in zlasti glavni urednik Calmette ga je ne-prestano preganjal, dolžeč ga, da je bil v nedopustni zvezi z raznimi bankami, pri katerih je nesramno zlorabil svojo politično pozicijo. Dolžil ga je, da je zlorabil poznanje namenov ministarstva za svoje borzne špekulacije z rento, in končno, da je uporabljal svoj vpliv na sodne oblasti v korist milijonskega sleparja Rochetta. Vzbujalo je dolgo velikanško seznacijo, da se finančni minister Caillaux ni upal vložiti proti »Figaru« tožbe, ter se je to splošno tolmačilo tako, da se Caillaux boji dokaza resnice.

Homerule in Ulster.

London, 17. marca. Mornariški minister Churchill je v nekem govoru v Bradfortu izjavil, da pomeni ponudba ministrskega predsednika glede stališča Ulstra napram homerule velik korak naprej, da pa se mu zdi to zadnja ponudba. Gotovo je, da pride, če bo kak angleški vojak od organistov napaden ali usmrčen, med angleškim narodom do take jeze, kakršne si je komaj mogoče predstaviti. Temelji države bi bili omajani. Grožnje Ulstrovcev ne smejo ničesar zaleči.

Homerule.

London, 17. marca. Tekom debate o Homeruli je prišlo v angleškem parlamentu do burnih prizorov. Konservativci so predlagali končno kabinetu nezaupnico.

Dogodki na Balkanu.

Albanija.

Drač, 17. marca. Baje bo danes sestavljen albanski kabinet.

Drač, 17. marca. Turkan paša je dospel sem. Sprejel ga je Esad paša.

Drač, 17. marca. Lista albanskega kabimenta bo baje slednja: predsednik in zunanje Turkan paša, vojna Esad paša, notranje Mihedi Mehdi, javna dela Hasan beg Priština, nank Zurani beg, finance Sureja beg Vlora, poljedelstvo Turtuli. Druga lista se glasi: Turkan paša, Esad paša, princ Bib Doda notranje, pošta in brzjav, Aziz paša justica in kul-

tus. Turtuli nauk, Hasan beg Priština poljedelstvo in trgovino.

Cetinje, 17. marca. Iz Kroje poročajo, da je prišlo tam med pristaši in nasprotniki albanskega kneza do konflikta. Orožniki so morali napraviti red.

Belgrad, 17. marca. Srbska vladna je obvestila albansko vlado, da namerava imenovati svojega generalnega konzula v Valonu za diplomatičnega agenta v Draču.

Srbija.

Belgrad, 17. marca. »Balkan« poroča, da se bo srbska ustava na izrecno carježo željo revidirala. Gre za to, da se zagotovi prestolonaslednik Aleksandru, ki se bo poročil s carježo hčerkko, prestolonasledstvo po ustavi.

Grška.

Atene, 17. marca. »Hestia« piše, da se vrše direktna pogajanja zaradi nakupa dveh argentinskih dreadnoughtov. Če pogajanja ne bodo imela uspeha, bo vladu takoj naročila dreadnought, za katerega so načrti že izdelani.

Turčija.

Carigrad, 17. marca. Med novimi davčnimi načrti se nahaja tudi uvedba robota za kazen. Kdor ne plača kakega davka, naj kot dñinar odsluži davek pri javnih gradbah.

Abdul Hamid.

Carigrad, 17. marca. Zdravstveno stanje bivšega sultana Abdul Hamida se je tako poslabšalo, da pričakujejo njegovo smrt vsak hip.

Še ena zaroka.

Bukarešta, 17. marca. Romunska prestolonasledniška dvojica pride v četrtek v Berolin in odpotevje od tam s svojim sinom, princem Karлом v Petrograd, kjer ostanejo 10 dni. Potovanje je v zvezi z zaroko princa Karla z najstarejšo carježo hčerkko.

Gospodarstvo.

— Živnostenska banka plača za leto 1913 15 K dividende.

Na praznik 19. t. m. jahalna voja.

Zbirališče ob pol 2. pop. pri br. Kapežu.

Na zdar!

Umrl so v Ljubljani:

D

Kaj bi morali vedeti o 3 in 18?

Zdravnički odrejajo sodenske tople vrelce št. 3 pri kroničnih katarih v jabolku in požiralniku, silni izločitvi slem. Vrelec manjša kašelj in izločitev slin zopet zavrne v normalne meje. Sijajno učinkuje pri bonhalnih katarih zlasti škrofuloznih otrok in kroničnem zaslezenju starih ljudi. Livadni vrelec št. 18 se pa med drugim odreja proti katarom soplil in tudi na prebavo vpliva izredno ugodno iz obih teh vrelcev se dobivajo Fayeve pristne sodenske mineralne pastilje. Ime Fay pred vsem jamči za pristnost teh pastilj. Škatija stane K 1.25.

Samo za one kadilce cigaret, ki gledajo svoje zdravje radi vsak dan 1 do 2 vinarja več izdajo:

Modiano Club Najdražje pa Specialite. tudi najboljše.
Na zdravniško priporočilo so iako stročnice antinikotinske kakor tudi listki nepotiskani, na vsakem posameznem je pa iz vodnega tiska razvidna varnostna znamka in ime izdelovalca *Modiano*

Zenske pri motivah (zastajajuji krv) ne jemijo kroglice, tablet, praska, čaja brez vrednosti. Moje prijetno zauživalno, preizkušeno, zajamč, neskod sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostov. zahv. pisma. Velika Škatija K 4.85 pošt. prost. Diskr. dopošilja dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 83 **Niederlausitz.**
Na željo se dopoljite iz dunajske ali budimpešanske razpoljalnjice, zato naj carinske neprilike izključene. 4561

Meteorološko poročilo.

Visina nad morjem 306.2 Srednji zračni tlak 738 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
16. 2. pop.	731.4	7.0	sl. jug.	oblačno
9. zv.	726.9	7.6	sr. szah.	"
17. 7. zj.	734.8	6.1	sr. jvzh.	"
Srednja včerajšnja temperatura 6.10 norm. 3.7° Padavina v 24 urah mm 1.6				

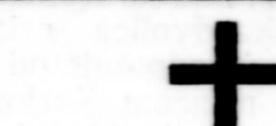
Zitne cene v Budimpešti.

Dne 17. marca 1914.

Termín.	Pšenica za apr. 1914.	za 50 kg	12.34
	Pšenica za oktober 1914.	za 50 kg	11.16
Rž za apr. 1914	za 50 kg	9.46	
Oves za apr. 1914.	za 50 kg	7.58	
Koruz za maj 1914	za 50 kg	6.65	
Koruz za julij 1914	za 50 kg	6.78	

Efektiv

Mlačno.

Prostovoljno gasilno društvo v Grosupljem naznana prežalostno vest, da je njega zasluzni član, oddbornik in velik dobrotnik društva gospod

Franc Košak župan, dež. poslanec, imetnik zlat. zasluz. križca s krono itd.

včeraj po daljšem bolehanju mirno preminil.

Pogreb nepozabnega župana se vrši jutri v sredo ob 4. uri popoldne na domače pokopališče v Grosupljem.

Bodi mu časten spomin!

Grosuplje, 17. marca 1914.

Odber.

SLOVENSKI NAROD, dne 17. marca 1914.

Borzna poročila.

Ljubljanska

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 17. marca 1914.

Možbeni popisi.	Dunari	Hrgovi
4% maja renta	83.35	83.55
4.2% srebrna renta	87.20	87.40
4% avstr. kronska renta	83.75	83.95
4% ogr. kronska renta	82.70	82.90
4% kranjsko dež. posojilo	—	89.—
4% k. o. češke dež. banke	88.—	89.—

Sredke.	Dunari	Hrgovi
Srečke iz l. 1860's	442.—	452.—
" 1864	680.—	690.—
" tiske	293.—	303.—
" zemeljske I. izdaje	280.—	290.—
" ogrske hipotečne	241.50	251.50
" dun. komuna'ne	469.—	479.—
" avstr. kreditne	475.—	485.—
" ljubljanske	60.—	65.—
" avstr. rdeč. križa	51.75	55.75
" ogr.	31.25	35.25
" bazilika	27.—	31.—
" turške	227.—	230.—

Dolinice.	Dunari	Hrgovi
Ljubljanske kreditne banke	406.—	407.—
Avstr. kreditnega zavoda	638.—	639.—
Dunajske bančne družbe	531.50	535.50
Južne železnice	103.40	104.40
Državne železnice	713.—	714.—
Alpine-Montan	841.25	842.25
Ceske sladkorne družbe	309.—	310.50
Zivnostenske banke	277.50	278.50

Valuto.	Dunari	Hrgovi
Cekini	11.38	11.42
Marke	117.85	118.05
Franki	95.45	95.65
Lire	95.—	95.20
Rubli	252.87	253.87

Gradbeno podjetništvo Jos. Lenčarič, Ljubljana - Črnomelj.

naznana prežalostno vest, da je njihov dolgoletni in zvesti uradnik, gospod

August Urschitz

stavbenik

po dolgi in mučni bolezni včeraj ob 1/4 9. uri zvečer preminil.

Pogreb bude v sredo 18. sušča ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice na evangelsko pokopališče. 1067

V Ljubljani, dne 17. sušča 1914.

Obč. odber v Grosupljem naznana prežalostno vest, da je njega velezaslužni, za občino neumorno in vestno delujoči 37 letni župan, gospod

FRANC KOŠAK

posestnik, dež. poslanec, imetnik zlat. zasluz. križca s krono itd.

včeraj po daljšem bolehanju mirno preminil.

Pogreb nepozabnega župana se vrši jutri v sredo ob 4. uri popoldne na domače pokopališče v Grosupljem.

Vrlemu možu bodi ohranjen časten spomin!

Grosuplje, dne 17. marca 1914.

Odber.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Tužnim srcem naznanjam vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oziroma oče, brat, tast in stric, gospod

Franc Košak starejši

imetnik zlatega zasluznega križca s krono, častni občan občine Grosuplje, posestnik, deželni poslanec, župan itd. itd.

v ponedeljek, dne 16. marca 1914 ob pol 6. uri popoldne po daljši, zelo mučni bolezni, v 68. letu starosti, prevoden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši v sredo, dne 18. marca ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti na pokopališče podružne cerkve sv. Mihaela v Grosupljem.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Blagega pokojnika priporočamo v pobožno molitev in prijazen spomin.

Stranska vas pri Grosupljem, dne 16. marca 1914.

Minka Košak roj. Guzelj, sopraga.

Franc, posestnik, — Karl, c. in kr. nadporočnik, — Ante, ud. jur., — sinovi.

Josipina Hribar, posestnica, — sestra. Marička Košak roj. Javornik, sneha. Josip, posestnik, — brat.

V nekem mestu na Spodnjem Stajerskem z obširno okolico je že nad 60 let obstoječa, dobroveljana

trgovina z moč. blagom in železino

z lepo enonanistročno hišo in ako se želi, tudi z obširnim, dobro obdelanim zemljščem radi rodbinskih razmer pod ugodnimi plačilnimi pogoji na prodaj.

Dopisi pod šifro „Sigurna bodočnost 1072“ na upravnisko »Slovenskega Naroda«.

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:

Krasne

BLUZE krila, kostume, nočne halje, perilo in vsako modno blago.

Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar Ljubljana, Startr trg 9. Lastna hiša.

Neprekosljiva v otroških oblekah

Modna trgovina

v Ljubljani

Stritarjeva ulica št. 7.

Solidno blago. Nizke cene. Vzroci poštnine prosti.

Odklonjeni

Kreditna pisarna, Elizabetna cesta št. 4.

od zavarovalnega dobe polles, ahoravno niso absolutno zdravi pri prvovrstni avstr. zavarovalnici. Brez zdravniških stroškov, brez čakalne dobe, po zelo nizkih tarifah. Zdravi tudi do 70 leta.

Istotako najkulantnejša posojila za vsakogar, zlasti za definitivno nastavljence.

Prošnje pismeno. Priložiti je 30 vin. v znakih.

Uradne ure od 10.-11. dopoldne.

ANTON SCHUSTER

konfekcija

za dame in deklice

bluze, modno blago, suknje, plavne, garniture, preproge, šorpe, ruže, pluti.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Objava.

Naznanjam, da smo vsled splošnega znižanja obrestne mere znižali z 18. t. m. obrestno mero vlog na knjižice od 4 1/4% na

4 1/2 0%.

Rentni davek plačujemo sami in obrestujemo vloge od dne vloge do dne dviga.

Ljubljana, dne 16. marca 1914.

1075

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1913.

Postaja: Ljubljana južni kolodvor.

Odhod.

6-54 zjutraj. Osebni vlak na Krani, Tržič, Jesenice, Goričko, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec, St. Vid ob Gilini, Dunaj.

7-32 zjutraj. Osebni vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje, St. Janž, Rudolfov, Straža - Toplice.

9-09 dopoldne. Osebni vlak na Kranj, Jesenice, (z vzezo na brzovlak na Beljak, Inomost, Solnograd, Monakovo, Köln, Celovec, Linc, Dunaj, Prago, Draždane, Berlin.) (direkti voz Reka-Opatija-Solnograd.)

11-30 dopoldne. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Goričko, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Solnograd, Celovec, Dunaj.

1-20. popoldne. Osebni vlak na Škofijo Loko, Kranj, Radovljico, Jesenice. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

1-30 popoldne. Osebni vlak na Grosuplje, Kočevje, Trebnje St. Janž, Rudolfov, Straža - Toplice.

3-40 popoldne. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Goričko, Trst, Trbiž, Beljak, Franzenfeste, Celovec,

6-35 zvečer. Osebni vlak na Kranj, Tržič, Jesenice, Dunajska, Linca, Celovca Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osebni vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Skofije Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-18 po noči. Osebni vlak iz Straže-Toplje, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega, Kočevja, Grosuplje.

4-32 popoldne. Osebni vlak od Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Linca, Celovca, Solnograda, Franzenfeste Beljaka. Tržiča, Kranja.

5-51 zvečer. Brzovlak iz Jesenice, z vzezo na brzovlak na Berlin, Draždan, Prague Dunajska, Linca, Celovca, Kölna, Monakovega, Solnograda, Inomosta, Franzenfeste, Beljaka, (direkti voz Solnograd-Opatija-Relska).

8-18 zvečer. Osebni vlak iz Trsta, Gorice Trbiža, Jesenice, Dunajska, Linca, Celovca Beljaka, Tržiča, Kranja.

9-00 zvečer. Osebni vlak iz Jesenice, Radovljice, Kranja, Skofije Loke. (Zabavni vlak, vozi samo ob nedeljah in praznikih).

9-18 po noči. Osebni vlak iz Straže-Toplje, Rudolfovega, St. Janža, Trebnjega Kočevja, Grosuplje.

11-31 po noči. Osebni vlak iz Trsta, Gorice, Trbiža, Jesenice, Celovca, Beljaka, Kranja.

Postaja: Ljubljana drž. kolodvor.

Odhod na Kamnik: 7-32, 11-30, 3-12, 7-15, (11-00 ob nedeljah in praznikih).

Prihod iz Kamnika: 6-42, 11-00, 2-41, 6-15, (10-32 ob nedeljah in praznikih).

Prihod.

7-25 zjutraj. Osebni vlak iz Trsta, Gorice, Jesenice, z vzezo na brzovlak iz Ber-

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah

ZNAJENITE GROHARJEVE SLIKI

PRIMOŽA TRUBARJA

= USTANOVITELJA SLOVENSKE KNJIŽEVNOSTI =

Vsička 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najboljša kar jih imamo Slovenci.

Cena s pošto kron 3-20

NARODNA KNJIGARNA v LJUBLJANI, PREŠERNOVÁ UL. ST. 7

Sprejema zavarovanja Slovenskega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kot nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in seni s manjšajočimi se vpisili.

12

Prešernove slike prodaja in posilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Zagarski poslovodja

Želi službo premeniti, razume se na vse v to stroku spadajoča dela kakor tudi na gozdno manipulacijo, vajen tudi električnih naprav in popravil. Morebitne ponudbe na upravnštvo »Slov. Narod.« pod »R. 10/1043«.

So danes

zahtevajte po dopisnici moj bogato ilustrov.

glavni katalog

o urah, zlatnini in srebrnini, vseh vrst glasbenih instrumentov, gospodinjskih predmetov, unsnjatega in ieklenega blaga, toaletnih predmetov, kadilnih priprav, igrač, orožja itd. Ta katalog se vam pošije takoj zastonj in poštne proste.

C. in kr. dvorni dobavitelj Jan Konrad, razpoljalnica, Most Štev. 444 (Češko). Nikljava žepna ura K 3-90, 5-, srebrna ura K 8-40, nikljava budilka K 2-90, ura na nihalo KB, gosi K 5-80, harmonike K 5-. Razpoljalje po povzetju. Brez rizika! Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Iščeta se

dva strojnika

eden za večjo na Hrvaškem in drugi za manjšo parno žago na Kranjskem. Zahteva se popolnoma samostojno pravilo pri parnem stroju, kotlu, polnih iarmenikih (Vollgatzen) in ostalem žagnem orodju, ravnotako pri električni razsvetljavi in telefonu. — Plača po dogovoru. Nastop takoj ali pozneje. Ponudbe na uprav. »Slov. Narod.« pod »R. 10/1043«.

Igličevje za parke. Razpoljalje se je pričelo.

Smreke: 30-250 cm vis. kom. 30-180 vin. Weymouthov borovec 100-300 cm vis. kvm. 120-250 vin., beli bor 30-300 cm vis. kvm. 30-300 vin., črni bor 30-120 cm vis. kom. 70-150 vin., macesen 30-200 cm vis. kom. 60-200 vin., jelka 20-80 cm vis. kom. 70-150 vin., koštati bor (Bankskiefer) 30-200 cm vis. kom. 30-120 srebraste smreke 20-160 cm vis. kom. 250 cm vis. Tuje in cipresi 40-120 cm vis. kom. 200-400 vin. Eukaliptno igličevje 70 najlepših vrst kom. od K 1- naprej. Zbirke: 100 kom. domačega in inozemskoga igličevja 50-300 cm vis. K 100- K 50 v. K 54-25, kom. K 30-. Akacija 1-2 l. 1000 kom. K 6-15, gledičije 1-4 l. 1000 kom. K 5-40. Visokosteceljate jabolki 100 kom. od K 25- naprej, hruške, češnje, breske, marelice itd. kom. od K 1- naprej. Lepotinje in dreveredno drovje kom. od 60 vin. naprej. Visotobeljaste grmaste in oviralne vrtnice od 50 vin. naprej. Lepotni grmi, pasmena perutnina itd. Glavni katalog na željo gratis. Grota Žige Battyanja gradičinska uprava Čundiski pri Radgoni:

1064

Zbirka avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreskih in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 drž. zak. z dodanim

tiskovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platu venam 6 E;

po pošti 6 E 20 vin.

Narodna knjigarna

v Ljubljani.

zanesljiva

natakarica na račun

za takojšnji nastop. Naslov pri uprav. »Slov. Narod.« 1057

! 500 kron !

Vam plačam, ako moj uničevalc korenin balzam Ria Vaših kurjih očes, bradavic, otišcencev ne odstrani v 3 dneh brez bolečin. Cena lončka z francoskim pismom 1 K. 3 Post. 12/736 Ogrsko. 628

Mladenič

zanesljiv v svojem poslu, želi s 1. ali 15. aprila vstopiti v službo kake stavne pisarne v mestu ali na deželi. — Prijazne ponudbe naj se pošljajo na upravnštvo »Slovenskega Naroda« pod šifro: »Mladenič/1031«. 1031

Narodna knjigarna v Ljubljani

priporoča sledče knjige:

Pravilice za mladino s slikami. (Prevodi čeških in hrvaških pravil.) Cena vez. 5 K., s pošto 30 vin. več.

Prava in neprava ljubezen. Povest. Spisal Blaž Pohlin. Cena broš. 1 K 60 v, vez. 2 K 50 vin., s pošto 20 v več.

Premaganci. Novela. Spisal Franc Remec. 60 v, vez. 1 K 60 v. s pošto 10 v več.

Rdeči smeh. Ruski spisal Leonid Andrevic Levstik. Cena broš. 1 K 40 v., vez. 2 K 40 vin., s pošto 20 v več.

Rienzi zadnji tribunov. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Edward Lytton-Bulwer. Cena broš. 4 K., vez. 5 K 20 v., s pošto 30 v. več.

Sapho. Slike iz pariškega življenja. Francoski spisal Alphonse Daudet, prevel Oton Župančič. Cena broš. 2 K., vez. 3 K., s pošto 20 vin. več.

Skrivnost biše št. 47. Roman. Angleški spisal I. Storer-Cloosten. Cena broš. 1 K 50 v., vez. 2 K 50 v., s pošto 20 v več.

Skušnjave Tomaža Krmežljavčka. Spisal Šepetavec, 2 zvezka. Cena broš. 2 K., vez. 4 K., s pošto 30 v več.

Strahovalci dveh kron. Zgodovinski roman v dveh delih. Spisal Fr. Lipič. Cena broš. 2 K., vez. 4 K., s pošto 30 v več.

Stará devica. Povest. Spisal J. Oblik. Cena broš. 1 K 60 v., vez. 2 K 60 v., s pošto 10 v več.

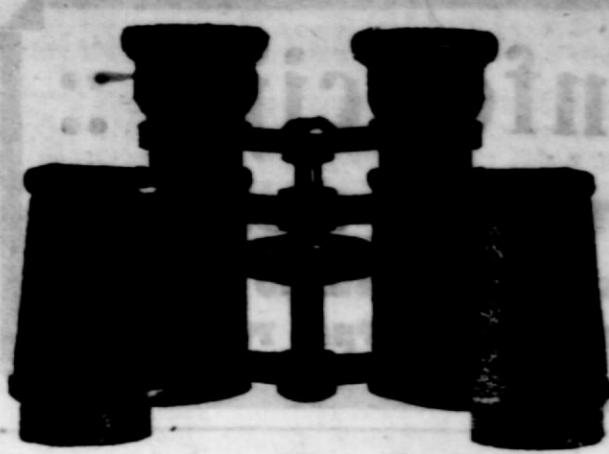
Slovensko-nemška meja na Koroškem. Spisal Ante Beg. 1 K 40 v., vez. 2 K 40 v., s pošto 20 v. več.

Stiri ruske slike. (Clovek, Pekva Hudournik in Rendezvous.) Cena broš. 60 v., vez. 1 K 60 v., s pošto 10 v več.

Uho in sluh. Poljudno znanstvena razprava. Spisal dr. Jos. Rakež. Cena 20 v., s pošto 30 v.

Undina. Povest. Francoski spisal André Theuriet. Cena 90 v. s pošto 1 K.

Ustoličenje koroških vojvod. Spisal Ante Beg. Cena 30 v., s pošto 40 v.</

Priporoča se kot strokovnjak
Zahtevajte K. JURMAN = cenik. =
optik - specialist, optični zavod z električnim obratom.
Bodite previdni pri nakupu očal, ker le specialist vam lahko določi pravilno
čela in Vas strokovnjaško postreže.

Nova stekla za daleč in bližino,
važno za dalekovidne.

„BALKAN“

trgovska, spedičska in komisija delniška družba.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta št. 33.

Centrala: TRST.

*

Telefon št. 100.

Mednarodna spedition, speditione in zacarinanje vseke vrste, prevaževanje blaga, skladischa, kleti. Prosta skladischa za redni užitini podvržena blaga. Najmoderneje opremljeno podjetje za **selitve in prevažanje pohištva** v mestu in na vse strani s patentiranimi pohištenimi vozmi. — Shranjenje pohištva in blaga v suhih posebnih skladisčih Ometanje itd. — Spedicijski urad, generalni zastop in prodaja voznih listov:

„DALMATIE“ delniške parobrodne družbe v Trstu.

Brizovzne proge Trst-Benete in obratno, ter Trst Ancona parobrodne družbe D. Tripovich & Co., Trst Avstrijskega Lloyd Cunard-Line za I in II. razred. Naročila sprejema tudi blagovni oddelek Jadranse banke.

Zmerne cene.

3237

Točna postrežba.

Pazite
na
etiketo!

Dajte mi, prosim,
danes zopet pušico
Dr. Dralleja

MALATTINE

Nic ni boljšega proti poročeli, krhki in razpokani koži.
Pušica K — 70 in 1:20 po vseh lekarnah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom in boljših brivnicah.

Juri Dralle, Hamburg (Bodenbach) na L.

Ne
zamudite
ugodne prilike!

Redka priložnost!

Samo nekaj dni!

Popolna razprodaj a cele zaloge čevljev

kakor moških, ženskih, otroških, gorskih l. t. d.
najnovejše oblike bode od 16. t. m. dalje

v Wolfovi ulici štev. 14
globoko pod lastno ceno.

Nadalje se bodo razprodala vsa zaloge usnja in čevljarskih potrebščin ter spleh vsa prodajalniška oprava istotam pri

Združenih čevljarskih,
Wolfova ulica 12—14.

994

J. POGAČNIK
Zaloga pohištva in **mizarstvo**. Ljubljana, Marije Te-
tapetniškega blaga. rezije L. 11 (Rolize).

Zaloga spalnih ter je-
dilnih sob v različnih
: najnovejših slogih. :

Zaloga otomanov, di-
:: vanov, žimnic ::
in otroških vozičkov.

Spalnica v amerikanskem orehu
350 kron.

Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni
omarici, 1 umivalnik z marmor. ploščo in ogledalom.

Stalni 945
krajevni agenti
zmožni nemščine se sprejmejo ali pa na-
stavijo s stalno plačo za prodajanje dovo-
vovalnih sreč v Avstro-Ogrski. Ponudbe pod
„MERKUR“, Brno, Neugasse Nr. 20.

Profesor 1054
dr. pl. VALENTA

je odpotoval do 30. marca.

Popravila.
Modni salon
Stuchly - Maschke
LJUBLJANA
Zidovska ulica 3.
Prodaja damskeh in otroških
klobukov. — Žalni klobuki.

Ivan Magdić
krojač prve vrste
Ljubljana, 340
Dunajska cesta št. 20
(nasproti kavarne „Europa“)
:: se priporoča. ::
Zaloga angleškega blaga.

Umetniške razglednice !
Priznano vedno novosti.
Pisemski papir ::
v selvički izbeni pripeska ::
Marija Tičar, trgovina papirja itd.
Ljubljana, sv. Petra cesta 26.
Na doželeno se posluje na izbiro. 4063

Ste pokusili kavo z kavinim
pridatkom : Franck? Dobite na mizo čvr-
stejši ter barvovitejši zvretek. -- : Franck: iz
zagrebške tovarne je le pravi z kavinim
mlinčkom.

emp 100/25 643

uradnikom, profesorjem, učiteljem, upokojencem itd. ob najugod-
nejših pogojih, ev. brez porokov proti prispevku v poročevalni sklad.

Nikakih predstroškov!

Podrobnosti v prospektih!

Hranilne vloge se sprejmejo od vsakogar in se obrestujejo od
dvéva vložitve po

5%

5 1/4 %

5 1/2 %

Obresti se polletno pripisujejo h kapitalu. Nikakega rentnega davka. Stanje vlog:
E 5,900.000. Stanje jamčajočih zadružnih deležev: E 7,200.000, rezervnih
zakladov in vrednotne E 660.000. Poslovni razvidi in poštne položnice brez-
plačno na razpolago. Pojasnila daje brezplačno:

Josip Kosem v Ljubljani, Krakovski nasip štev. 22.
Govorilne ure vsak ponedeljek, sredo in petek od pol 3. do pol 4. ure popoldne.

Št. 5027.

1021

Razpis ustanove.

Ljubljanska mestna občina ima za tekoče leto podelite ustanovo v znesku 200 K, katera je bila ustanovljena povodom srebrne poroke Nj. c. in kr. apostolskih Veličanstev cesarja in cesarice.

Pravico do te ustanove ima letos ljubljancinka, ki je revna, poštena, ki se je tekom leta 1913 omožila ter bila pred omožitvijo samskega stanu (ne
bivša vdova!).

Ljubljancanke so le take proslike, ki so imele pred omožit-
vi vo v Ljubljani domovinsko pravico.

Pršnji je priložiti: 1. Poročni list. 2. Dokaz domovinstva pred poroko.

2. Nrvstveno izpričevalo.

Pršnje je vlagati v vložnem zapisniku mestnega magistrata

do vštevšega 6. aprila t. l.

Na pršnje, katere ne bodo opremljene v smislu tega razpisa, se ne bo
oziralo.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 11. marca 1914.

Samo pri A. Šarcu

Ljubljana, Selenburgova ul. 5, Ljubljana
dobite najokusnejše

nevrestinske opreme

od najpriprostejše do najfinje izvršitve, dalje

perilo za gospode, dame in otroke

vse lastnega izdelka po najnižjih cenah, kar si je
le misliti moči

Priložnostni nakup: kos ščesa, 15 ml. = E 8-20.

Postojijo tudi in ruhi na vseh cenah.